

ZAKON

O UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI

Deo prvi

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se osnovni odnosi u vezi sa unutrašnjim vodama Republike Srpske u delu koji se odnosi na korišćenje unutrašnjih voda i obala unutrašnjiv voda Republike Srpske za plovidbu; bezbednost plovidbe na unutrašnjim vodama Republike Srpske; pripadnost, identifikacija i upis plovila Republike Srpske; osnovni svojinsko-pravnih odnosa u vezi sa plovilima Republike Srpske; postupak upisa i brisanja brodova; brodar; obligacioni odnosi koji se odnose na brodove; prevoz i plovidbeni poslovi; plovidbene nezgode; postupak izvršenja i obezbeđenja na brodovima i merodavno pravo i nadležnost sudova Republike Srpske za sporove sa međunarodnim obeležjem.

Član 2.

(1) Odredbe ovog zakona koje se odnose na brodove primenjuju se i na čamce i plutajuće objekte ako je to ovim zakonom uređeno.

(2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na brodove primenjuju se i na ratne brodove i druga ratna plovila i plutajuće objekte ako je to ovim zakonom uređeno.

Član 3.

Na odnose koji nisu uređeni ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Republike Srpske, primenjuju se i običaji.

Član 4.

(1) U smislu odredaba ovog zakona, plovila su objekti prikladni za plovidbu, odnosno plutanje na unutrašnjim vodama Republike Srpske.

(2) Plovila na unutrašnjim vodama su plovni objekti i plutajući objekti.

(3) Plovni objekti su plovila namenjena za plovidbu unutrašnjim vodama (brodovi, čamci, jahte, skele, splavovi, tehnički plovni objekti unutrašnje plovidbe, plovni bageri, plovne dizalice, plovne radionice, plovne platforme za istraživanja, eksploataciju, izvođenje radova na unutrašnjim vodama i slične ploveće naprave i ploveća postrojenja), kao i hidroavioni u plovidbi na unutrašnjim vodama.

(4) Plutajući objekti su plovila koja su namenjena za plovidbu unutrašnjim vodama, stalno su privezena ili položena na dio unutrašnjih voda (postrojenja i naprave na vodi, obalama i podzemlju unutrašnjih voda, pristani, pontoni, pontonski mostovi, plutajući hangari, plutajuće platforme, plutajuće radionice, plutajuća skladišta, plutajući restorani, stambene lađe, splavovi – kućice za odmor i rekreaciju, rečna i jezerska kupatila, vodenice,

ribarske tikvare i slični plutajući objekti, odnosno plutajuća postrojenja).

Član 5.

(1) Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) unutrašnje vode Republike Srpske su reke, kanali, jezera i ostali vodeni prostori na kojima se obavlja plovidba,

2) unutrašnja plovidba je plovidba koja se obavlja na unutrašnjim vodama Republike Srpske,

3) brod unutrašnje plovidbe je plovilo dužine trupa od 15 metara i više, širine trupa od 3 metra i više, ili čija je najveća istisnina 15 tona i više, ili osposobljeno za prevoz više od 12 putnika kao i tegljač, odnosno potiskivač bez obzira na njegovu dužinu, širinu ili istisninu,

4) tegljač, odnosno potiskivač je brod unutrašnje plovidbe namenjen za tegljenje, odnosno potiskivanje drugih plovila,

5) tegljenica je brod unutrašnje plovidbe bez sopstvenog pogona koji ima kormilarski uređaj,

6) potisnica je brod unutrašnje plovidbe koji nema sopstveni pogon i kormilarski uređaj,

7) teretni brod je plovilo namenjeno za prevoz stvari,

8) putnički brod je plovilo namenjeno i osposobljeno za prevoz putnika,

9) ratni brod je plovilo pod komandom oružanih snaga, sa vojnom posadom i oznakama raspoznavanja ratnog broda,

10) tanker je brod unutrašnje plovidbe namenjen za prevoz tereta u tečnom, odnosno gasnom stanju,

11) domaći brod je plovilo u pripadnosti Republici Srpskoj koje je upisano u upisnik brodova Republike Srpske,

12) strani brod je plovilo strane pripadnosti koje je upisano u strani upisnik brodova,

13) javni brod je plovilo koje upotrebljava organ Republike Srpske, a koji nije ratni brod i koji služi isključivo u neprivredne svrhe,

14) strani javni brod je plovilo koje upotrebljava strani organ, a koje nije ratno plovilo i koje služi isključivo u neprivredne svrhe,

15) brodar je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, s tim što se pretpostavlja, dok se protivno ne dokaže, da je brodar lice koje je u Upisnik brodova upisano kao vlasnik broda,

16) putnik je svako lice na brodu, čamcu, jahti ili drugom plovnom objektu, osim dece mlađe od jedne godine, lica zaposlenih na brodu u bilo kom svojstvu i članova njihove porodice,

17) ulje je svako postojano ulje, sirova nafta, teško dizel ulje, mazivo ulje, životinjska i biljna ulja i masti, bez obzira na to da li se prevozi brodom kao teret ili kao gorivo za pogon broda.

(2) lučka kapetanija, odnosno Kapetanija pristaništa (u daljem tekstu: Kapetanija), u smislu ovog zakona, je područna jedinica Ministarstva saobraćaja i veza za obavljanje poslova određenih ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

Deo drugi

UNUTRAŠNJE VODE REPUBLIKE SRPSKE

Član 6.

Unutrašnje vode Republike Srpske, u smislu ovog zakona, su dobra od opšteg interesa i pod posebnom zaštitom.

Član 7.

(1) Unutrašnje vode Republike Srpske su reke, kanali, jezera i ostali vodeni prostori Republike Srpske na kojima se u skladu sa ovim zakonom obavlja unutrašnja plovidba na određenim plovnim putevima.

(2) Odluku o određivanju plovnih puteva na unutrašnjim vodama Republike Srpske donosi Vlada Republike Srpske.

Član 8.

(1) Upotreba i korišćenje unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda Republike Srpske u plovidbene svrhe je slobodno, pod propisanim uslovima.

(2) Deo unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda Republike Srpske namenjen za potrebe odbrane, izgradnju objekata ili izvođenje radova od opšteg interesa za Republiku Srpsku može se isključiti iz opšte upotrebe i slobodne plovidbe.

(3) Odluku o isključenju dela unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda Republike Srpske iz opšte upotrebe i slobodne plovidbe donosi Vlada Republike Srpske.

Član 9.

(1) Koncesije za upotrebu i korišćenje unutrašnjih voda, obala unutrašnjih voda i ostalih vodenih prostora Republike Srpske izdaju se pod uslovima, na način i po postupku utvrđenim posebnim propisima Republike Srpske.

(2) U plovidbi na unutrašnjim vodama, odnosno unurašnjim plovim putevima Republike Srpske mogu dase upotrebljavaju, odnosno koriste obale za izvođenje određenih manevara plovnih i plutajućih objekata (privremeno zaustavljanje plovila, vezivanju uz obalu, okretanje plovila pomoću predmeta na obali, za postavljanje plovnih i obalnih balisažnih oznaka i signala), odnosno za izvođenje radova na objektima bezbednosti plovidbe.

(3) U slučaju sumnje o postojanju prava na upotrebu i korišćenje unutrašnjih plovnih puteva i obala unutrašnjih voda Republike Srpske iz stava 2. ovog člana, odluku donosi Vlada Republike Srpske na predlog Ministarstva saobraćaja i veza i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Deo treći

BEZBEDNOST PLOVIDBE

1. Zajedničke odredbe

Član 10.

Bezbednost plovidbe uređena ovim zakonom je sistem propisanih uslova i mera koje moraju da ispunjavaju plovila, posada plovila, ostali učesnici u saobraćaju na unutrašnjim vodama, plovni putevi, luke, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnici, zimska skloništa, tovarišta, pristani, marine i ostali objekti bezbednosti plovidbe.

Član 11.

(1) Bezbednost plovidbe uređena ovim zakonom obuhvata i sve oblike inspekcijskog nadzora nad unutrašnjim vodama, plovim i plutajućim objektima, plovidbom plovila, posadom plovila, prevozom u javnom saobraćaju unutrašnjim vodama, stanjem i održavanjem luka, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnika, zimskih skloništa, tovarišta, pristana, marina i ostalih objekata bezbednosti plovidbe.

(2) Bezbednost plovidbe uređena ovim zakonom obuhvata i nadzor nad sprovođenjem propisa o bezbednosti plovidbe u cilju zaštite ljudskog života, stvari i ljudske okoline.

(3) Propise o načinu ostvarivanja zaštite ljudi, stvari i ljudske okoline na unutrašnjim vodama i prava i obaveza nadležnih organa, odnosno pravnih i fizičkih lica donosi ministar saobraćaja i veza.

(4) Propise o uslovima hidrološkog obezbeđenja unutrašnje plovidbe donosi ministar saobraćaja i veza.

(5) Propise o ispitivanju udesa domaćih i stranih civilnih plovila na unutrašnjim vodama Republike Srpske pri čemu je uzrok prouzrokovao smrt ili teže telesne povrede državljana Republike Srpske, veći gubitak ili oštećenje imovine, stvaranje prepreka na plovnom putu ili zagađenje unutrašnjih voda donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

(6) Propise o ispitivanju udesa domaćih ratnih i stranih ratnih plovila donosi ministar za odbranu.

Član 12.

(1) Preduzeće i drugo pravno lice koje obavlja javni saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima, koje upravlja lukom, odnosno pristaništem, ili pravno lice ovlašćeno za održavanje i obeležavanje unutrašnjih plovnih puteva dužno je da:

1) organizuje nadzor obavljanja poslova, koji se odnose na bezbednost plovidbe;

2) obezbedi trajno vršenje kontrole bezbednosti plovidbe;

3) evidentira propisane podatke, koji su od značaja za bezbednost plovidbe.

(2) Javni saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima može da obavlja domaće i strano pravno ili fizičko lice pod uslovima predviđenim ovim zakonom i drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

2. Plovni režimi unutrašnjih voda

Član 13.

(1) Na plovim putevima unutrašnjih voda mogu se propisati sledeći režimi plovidbe:

1) međunarodni režim plovidbe;

2) međudržavni režim plovidbe;

3) domaći-nacionalni režim plovidbe;

4) režim dozvole pristupa u određene delove unutrašnjih voda;

5) režim dozvole pristupa u luke, odnosno pristaništa otvorena za međunarodni saobraćaj;

6) ratni režim plovidbe.

(2) Režime plovidbe na plovim putevima unutrašnjih voda određuje Vlada Republike Srpske.

3. Plovidba

Član 14.

(1) Plovidba na unutrašnjim vodama se može obavljati brodovima, čamcima, jahtama, skelama i tehničkim plovim

objektima unutrašnje plovidbe na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Plovidba skela, splavova, vazduhoplova za gašenje požara može da se obavlja samo na pojedinim, određenim delovima unutrašnjih voda.

(3) Plovidba tehničkih plovih objekata može da se obavlja kao premeštanje sa jednog na drugo mesto unutrašnjih voda ili obala unutrašnjih voda.

(4) Fizička i pravna lica koja učestvuju u plovidbi su obavezna da se pridržavaju odredaba ovog zakona, drugih propisa i pravila plovidbe.

(5) Propise o pravilima za plovidbu plovih i premeštanje plutajućih objekata donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

(6) Propise o obaveznoj ili dobrovoljnoj pilotaži i odgovornosti u vezi sa pilotažom donosi Vlada Republike Srpske.

Član 15.

(1) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila mogu da plove plovim putevima unutrašnjih voda na kojima važi propisani režim plovidbe.

(2) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila mogu da plove i drugim plovim putevima unutrašnjih voda radi ulaska u luku, odnosno pristanište otvoreno za međunarodni saobraćaj.

(3) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila moraju da viju zastavu svoje državne pripadnosti kada plove ili se nalaze na unutrašnjim vodama Republike Srpske.

(4) Propise o plovidbi i boravku stranih civilnih plovila na unutrašnjim vodama donosi ministarstvo saobraćaja i veza, u skladu sa ovim zakonom, propisima o kontroli prelaženja i bezbednosti državne granice i drugim propisima Republike Srpske.

Član 16.

(1) Strano civilno plovilo u raspredi može da boravi na unutrašnjim vodama samo na osnovu odobrenja Ministarstva saobraćaja i veza.

(2) Strano plovilo koje je zbog više sile, ili nekog drugog opravdanog razloga uplovilo u unutrašnje vode na kojima važi poseban režim plovidbe obavezno je da se neodložno prijavi najbližem organu za kontrolu prelaženja i bezbednosti državne granice ili najbližoj kapetaniji.

(3) Strano ratnoplavilo, strano javno plovilo, strani javni čamac može da uplovi u unutrašnje vode samo na osnovu odobrenja Vlade Republike Srpske.

(4) Plovidba u graničnom pojasu na rekama i jezerima Republike Srpske može da se obavlja pod uslovima i na način propisan odredbama ovog zakona, propisa o kontroli prelaženja i bezbednosti državne granice, carinskih propisa, drugih zakona i propisa Republike Srpske.

(5) Propise o boravku stranih civilnih plovila u raspredi, o uplovljavanju stranih javnih plovila, stranih javnih čamaca i ostalih stranih plovila donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

(6) Propise o plovidbi i boravku domaćih i stranih ratnih plovila donosi Ministarstvo odbrane Republike Srpske.

4. Plovni putevi

Član 17.

(1) Plovni put je pojas na unutrašnjim vodama određene dubine, širine i propisanih gabarita koji je uređen, obeležen i otvoren za bezbednu plovidbu.

(2) Plovni put na unutrašnjim vodama koristi se slobodno, pod uslovima i na način određen ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

(3) Oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni i plutajući objekti koji ometaju ili ugrožavaju bezbednost plovidbe ili predstavljaju stvarnu i neposrednu opasnost od zagađivanja moraju se ukloniti po nalogu kapetanije.

(4) Predmeti ili materije koje mogu da ugroze bezbednost plovidbe ne smeju se baciti na plovni put.

(5) Uklanjanje plovih ili plutajućih objekata sa plovnog puta moji ometaju ili ugrožavaju bezbednost plovidbe ili predstavljaju stvarnu i neposrednu opasnost od zagađivanja vrši se na teret vlasnika plovih ili plutajućih objekata.

(6) Nasukane ili oštećene plovne i plutajuće objekte na unutrašnjim plovim putevima koje su posada ili vlasnik napustili, kao i stvari sa tih oštećenih plovih i plutajućih objekata ne mogu da spasavaju strana pravna ili fizička lica.

(7) Strana pravna ili fizička lica mogu da spasavaju plovne i plutajuće objekte, stvari sa tih plovih i plutajućih objekata ako im to odobri kapetanija.

(8) Zabranjeno je prekinuti ili oštetiti vazdušni ili podvodni telekomunikacioni kabl visokog napona ili podvodni cevovod na unutrašnjim vodama.

(9) Plutajući ili drugi objekti kojima se održavaju ili iskorišćavaju prirodna bogatstva korita i obala, ne mogu da ometaju plovidbu, a njihove aktivnosti moraju da se obavljaju uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

Član 18.

(1) Plovni put se održava i obeležava u skladu sa propisanim režimima plovidbe, odnosno kategorijama plovnog puta.

(2) Izgradnju, uređivanje, održavanje i obeležavanje plovnosti plovnog puta vrši ovlašćeno pravno ili fizičko lice koje ispunjava propisane uslove, na osnovu ugovora sa Ministarstvom saobraćaja i veza.

(3) Izgradnja novih, uređivanje i održavanje postojećih plovih puteva na unutrašnjim vodama i drugih objekata bezbednosti plovidbe obavlja se u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

Član 19.

(1) Plovni putevi na unutrašnjim vodama moraju da ispunjavaju uslove za bezbednu plovidbu u skladu sa propisanim režimima plovidbe, odnosno kategorijama plovih puteva.

(2) Odluku o kategorizaciji plovih puteva, oznakama i načinu označavanja i obeležavanja plovih puteva na unutrašnjim vodama donosi Vlada Republike Srpske.

Član 20.

(1) Kapetanija je ovlašćena da privremeno ograniči ili zabrani plovidbu plovim putem ako je ugrožena bezbednost plovidbe, bezbednost objekata bezbednosti plovidbe, bezbednost ljudi, imovine i ljudske okoline.

(2) Kapetanija je obavezna da blagovremeno obavesti učesnike u plovidbi o privremenim ograničenjima ili zabranama plovidbe posebnim aktom "Saopštenje brodarstvu".

(3) Kapetanija je obavezna da odredi i označi prostor unutrašnjih voda namenjen za sport, rekreaciju i razonodu koji mora da bude odvojen od plovnog puta.

(4) Kapetanija je ovlašćena da izdaje odobrenja za preuzimanje aktivnosti na plovnom putu koje mogu da utiču na propisani režim plovidbe.

(5) Kapetanija je ovlašćena da izdaje saglasnost za izgradnju, popravke i promene objekata bezbednosti plovidbe koji mogu uticati na propisani režim plovidbe.

Član 21.

(1) Investitor ili vlasnik sredstava ili objekata kojima predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (mostovi, kablovi, potonuli objekti i sl.) dužan je, u roku određenom od kapetanije da postavi i održava svetla i znakove za obeležavanje tih prepreka, a po potrebi i da te prepreke ukloni sa plovnog puta.

(2) Ako lice iz stava 1. ovog člana ne postavi propisano svetlo ili drugi znak, ili ako postavljeno svetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju ili ne ukloni prepreke, ovlašćeno pravno ili fizičko lice koje se stara o održavanju i obeležavanju plovnog puta na zahtev kapetanije, a na teret ovog lica, postaviće propisano svetlo ili drugi znak, odnosno neispravno svetlo ili drugi znak će dovesti u ispravno stanje ili ukloniti prepreke.

Član 22.

(1) Kapetanija izdaje odobrenje da se na plovnom putu mogu održavati sportska takmičenja, odnosno priredbe.

(2) Zahtev za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana, organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe je dužan da podnese kapetaniji, najmanje 15 dana pre početka održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

(3) Kapetanija je obavezna da obavesti učesnike u plovidbi o održavanju sportskog takmičenja, odnosno priredbe najmanje osam dana pre početka sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

(4) Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe je obavezan da u roku od 24 časa posle održanog sportskog takmičenja, odnosno priredbe, ukloni sa plovnog puta oznake, uređaje i predmete koji su u vezi sa održavanjem sportskog takmičenja, odnosno priredbe bili postavljeni.

(5) Ako organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe ne izvrši obavezu iz stava 4. ovog člana, ovlašćeno pravno ili fizičko lice koje održava ili obeležava plovni put, izvršiće uklanjanje o trošku organizatora, na zahtev kapetanije.

(6) Sportsko takmičenje, odnosno priredba na unutrašnjim vodama, odnosno unutrašnjim plovnim putevima, koji čine granični pojas, uređuje se propisima o kontroli prelaženja i bezbednosti državne granice.

5. Objekti bezbednosti plovidbe

Član 23.

Objekti bezbednosti plovidbe na unutrašnjim vodama su:

1) objekti za tehničko poboljšanje uslova za plovidbu (luke, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnici, zimska skloništa, pristani, tovarišta, marine), obaloutvrde, hidrograđevinski i drugi slični objekti određeni ovim zakonom, Zakonom o vodama i drugim zakonim i propisima Republike Srpske,

2) objekti za obeležavanje i signalizaciju (plovni i obalni signali, plovidbene oznake, optički, električni, elektronski, radarski i drugi slični objekti, signalne stanice i radio stanice namenjene

bezbednosti plovidbe i drugi slični objekti određeni ovim zakonom i drugim zakonima i propisima Republike Srpske).

Član 24.

(1) Objekti bezbednosti plovidbe se izgrađuju, postavljaju, održavaju i obeležavaju, a njihovo uredno funkcionisanje obezbeđuje se u skladu sa kategorijama plovnih puteva i režima plovidbe, u skladu sa odredbama ovog zakona, Zakona o vodama, propisima o radio saobraćaju i drugim zakonim i propisima Republike Srpske.

(2) Objekte bezbednosti plovidbe izgrađuje, postavlja, održava, obeležava i obezbeđuje njihovo uredno funkcionisanje ovlašćeno pravno ili fizičko lice koje ispunjava propisane uslove, na osnovu ugovora sa Ministarstvom saobraćaja i veza, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

(3) Na objekte bezbednosti plovidbe na unutrašnjim vodama, odnosno na unutrašnjim plovnim putevima u graničnom pojasu primenjuju se propisi o kontroli prelaženja i bezbednosti državne granice.

Član 25.

(1) Korisnici plovnih puteva na unutrašnjim vodama plaćaju naknadu za korišćenje objekata bezbednosti plovidbe iz člana 23. ovog zakona.

(2) Naknadu ne plaćaju domaća ratna i javna plovila.

(3) Propise o iznosima naknade, načinu i rokovima plaćanja donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Član 26.

Korisnici plovnih puteva na unutrašnjim vodama odgovaraju za štetu naetu objektima bezbednosti plovidbe iz člana 23. ovog zakona, u skladu sa odredbom člana 144. ovog zakona.

6. Luke i pristaništa

Član 27.

(1) Luka, odnosno pristanište je vodeni i sa vodom neposredno povezani kopneni prostor sa objektima namjenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, kao i ukrcavanje i iskrcavanje putnika i robe.

(2) Luka, odnosno pristanište mora da ispunjava propisane uslove o bezbednosti plovidbe i da se u njoj vrše delatnosti određene ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

(3) Vodeni prostor luke, odnosno pristaništa ne sme se pri niskom vodostaju proširivati na plovni put.

(4) Kapetanije određuje i po potrebi označava granice vodenog i kopnenog dela luke, odnosno pristaništa, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

(5) Kapetanija propisuje pravila o redu u lukama, odnosno pristaništima.

(6) Kapetanija propisuje način rukovanja opasnim stvarima u lukama, odnosno pristaništima.

Član 28.

(1) Luke, odnosno pristaništa mogu biti otvoreni za javni saobraćaj (međunarodni i unutrašnji) ili za posebne namene (sopstvene potrebe i drugo) ako su ispunjeni propisani uslovi za bezbednost plovidbe u luci, odnosno pristaništu.

(2) Odluku o lukama, odnosno pristaništima kao i delovima luka, odnosno pristaništa namenjenim za međunarodni saobraćaj, kao i o uslovima koji moraju ispunjavati luke, odnosno pristaništa namenjena za međunarodni saobraćaj donosi Vlada Republike Srpske.

Član 29.

(1) Preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja lukom, odnosno pristaništem dužno je da održava luku, odnosno pristanište na način kojim se omogućava bezbedno uplovljavanje, boravak i isplavljavanje plovila.

(2) Preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja lukom, odnosno pristaništem otvorenim za javni saobraćaj dužno je da pod jednakim uslovima omogući svakom fizičkom i pravnom licu korišćenje objekata uluci, odnosno pristaništu prema njihovoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta.

(3) Preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja lukom, odnosno pristaništem koje nije otvoreno za javni saobraćaj a koje ispunjava uslove za sklanjanje plovila u slučaju elementarnih nepogoda, dužno je da, pod uslovima iz stava 2. ovog člana obezbedi korišćenje luke, odnosno pristaništa kao i objekte bezbednosti plovidbe dok traju elementarne nepogode.

(4) U pogledu korišćenja luke, odnosno pristaništa otvorenog za međunarodni javni saobraćaj i plaćanja lučkih, odnosno pristaništnih naknada strana plovila su izjednačena sa domaćim plovilima, pod uslovima uzajamnosti.

Član 30.

(1) Zapovednik domaćeg ili stranog plovila dužan je da pri uplovljavanju i isplavljavanju iz unutrašnjih voda Republike Srpske, pri uplovljavanju u luku, odnosno pristanište, pri boravku na unutrašnjim vodama, lukama, odnosno pristaništima, pri kontroli plovila, posade, putnika, tereta, pri kontroli ukrcavanja, odnosno iskrcavanja lica na unutrašnjim vodama, kontroli graničnih prelaza – pristupi na način uređen propisima o kontroli prelaženj i bezbednosti državne granice, carinskim propisima, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

(2) Preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja lukom, odnosno pristaništem, odnosno druga pravna i fizička lica dužna su da za vreme vršenja kontrole obezbede potrebne uslove za rad nadležnih organa, u skladu sa propisima o kontroli prelaženja i bezbednosti državne granice, carinskim propisima, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

Član 31.

Zapovednik domaćeg ili stranog plovila, u pogledu isprava o brodu, posadi, putnicima i teretu koje mora predati nadležnom organu postupiće po propisima i kontroli prelaženj i bezbednosti državne granice, carinskim propisima, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

Član 32.

Ako u luci, odnosno pristaništu nastane požar ili druga nezgoda, koja ugrožava bezbednost ljudskih života, brodova i ostalih plovila kapetanija je dužna da naredi da određeni brod krene odmah na mesto požara, odnosno nezgode, i to:

1) najbliži ili drugi brod – radi spasavanja ugroženih ljudskih života;

2) domaći brod – radi spasavanja drugog domaćeg broda i stvari sa tog broda koja su svojina domaćih preduzeća i drugih

pravnih lica ili svojina državljana Republike Srpske, kao i radi zaštite životne sredine.

Član 33.

(1) Plovila odgovaraju za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim, odnosno pristanišnim uređajima, objektima i postrojenjima u luci, odnosno pristaništu u skladu sa odredbom člana 144. ovog zakona.

(2) Plovila ne odgovaraju za štetu iz stava 1. ovog člana jedino u meri u kojoj je šteta prouzrokovana krivicom preduzeća ili drugog pravnog lica koje upravlja lukom, odnosno pristaništem ili stanjem operativne obale, lukobrana, lučkih, odnosno pristanišnih uređaja, objekata i postrojenja u luci, odnosno pristaništu.

(3) Pod odgovornošću plovila, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumeva se odgovornost vlasnika plovila i brodar.

7. Ostali objekti bezbednosti plovidbe

Član 34.

(1) Sidrište je opremljeni i obeleženi deo unutrašnjih voda na kojem se može vršiti bezbedno stajanje i manevrisanje plovnog objekta i čija dubina ne sme biti manja od minimalne dubine plovnog puta na kojem se sidrište nalazi ili sa kojim je spojeno;

(2) Zimovnik je izgrađeni ili prirodni vodeni prostor na unutrašnjem plovnom putu koji je uređen i osposobljen kao sigurno sklonište za plovila od oštećenja ledom ili velike vode;

(3) Zimsko sklonište je prirodni deo vodenog prostora na unutrašnjem plovnom putu, koje služi za nužni smeštaj brodova radi zaštite od oštećenja prilikom neposrednog nadolaska leda ili velike vode;

(4) Marina je specijalizovana luka, odnosno pristanište na obalama unutrašnjih voda namenjena za prihvatanje, čuvanje i opremu plovila, koja služe za rekreaciju, sport i razonodu;

(5) Tovarište je mesto uz obalu plovnog puta izvan luke, odnosno pristaništa određeno za povremeno pristajanje plovila radi utovara, odnosno istovara određenih vrsta tereta;

(6) Pristan je mesto uz obalu plovnog puta izvan luke, odnosno pristaništa određeno za povremeno pristajanje plovila u poprečnoj plovidbi radi ukrcavanja, odnosno iskrcavanja putnika;

(7) Kupalište je vodeni i kopneni prostor na obalama unutrašnjih voda, odnosno obalama plovnog puta u kojem važi poseban režim plovidbe, odnosno korišćenja određen od strane kapetanije;

(8) Skelski prelaz je mesto na obalama plovnog puta uređeno za skelski saobraćaj, odnosno za poprečne prevoze.

(9) Dozvolu za izgradnju objekata bezbednosti plovidbe iz ovog člana izdaje Ministarstvo saobraćaja i veza, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugih propisa i zakona Republike Srpske.

Član 35.

(1) Zimovnici na unutrašnjim plovim putevima moraju da ispunjavaju uslove bezbednosti i plovidbe, koje propisuje ministar za saobraćaj i veze.

(2) Odluku o zimovnicima na unutrašnjim plovim putevima na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe, otvorene za zimovanje stranih plovila, kao i uslovima koje moraju da ispunjavaju, donosi Vlada Republike Srpske.

(3) U pogledu korišćenja zimovnika na unutrašnjim plovim putevima na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim

plovidbe i plćanja naknada, strana plovila su izjednačena sa domaćim plovilima pod uslovom uzajamnosti.

(4) Kapetanija propisuje pravila o redu u zimovnicima, zimskim skloništima, marinama, tovarištima, pristanima, kupalištima i skelskim prelazima, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva za oljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

Član 36.

(1) Obalne radio-stanice vrše radio-službu, koja služi zaštiti ljudskog života i bezbednosti plovidbe na unutrašnjim plovnim putevima.

(2) U vršenju radio-službe iz stava 1. ovog člana, obalne radio stanice dužne su da organizuju službu bdenja.

(3) Brodovi koji moraju da imaju brodsku radio-stanicu moraju za vreme plovidbe broda da organizuju službu bdenja, saglasno propisima o radio-saobraćaju.

(4) Propise o načinu i uslovima rada radio-službe za bezbednost unutrašnje plovidbe donosi ministar saobraćaja i veza.

Deo četvrti

PLOVNI OBJEKTI

Glava 1.

BRODOVI

1. Utvrđivanje sposobnosti za plovidbu

Član 37.

Brod je sposoban za plovidbu u određenim granicama plovidbe i za određenu namenu:

1) ako ispunjava uslove propisane tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu – u pogledu smeštaja lica na brodu i zaštite ljudskog života na unutrašnjim vodama, zaštite na radu članova posade i drugih lica, koja rade na brodu, zaštite broda, zaštite tereta – stvari na brodu, zaštite ljudske okoline;

2) ako ima propisan broj stručno osposobljenih članova posade;

3) ako je smeštaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu sa odredbama i uslovima navedenim u brodskim ispravama i knjigama, odobreno tehničkoj dokumentaciji broda i propisima, kojima se uređuju način i uslovi za prevoz putnika;

4) ako je teret na brodu ukrcan, složen, raspoređen i pravilno osiguran u skladu sa odredbama i uslovima navedenim u brodskim ispravama i knjigama, odobreno tehničkoj dokumentaciji broda i propisima, kojima se uređuju način i uslovi prevoza tereta.

Član 38.

(1) Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora i izdavanjem izvoda iz brodskih isprava i knjiga:

(2) Tehnički nadzor i izdavanje brodskih isprava i knjiga iz izvoda iz brodskih isprava i knjiga vrši pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu u skladu sa njegovim tehničkim pravilima-na zahtev vlasnika, odnosno brodarka, inspekcijaskog organa ili drugog ovlašćenog lica.

(3) Sposobnost broda za plovidbu u smislu ovog člana zakona proverava se inspekcijaskim nadzorom, redovnim pregledom brodskih isprava i knjiga i pregledom broda ili njegovih delova.

(4) Visina naknade za vršenje tehničkog nadzora određuje se ugovorom između vlasnika broda, odnosno brodarka i pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 39.

Tehnički nadzor broda obuhvata:

1) odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke deokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, mašine, uređaji i oprema, koji su namenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda;

2) nadzor nad gradnjom i prepravkom broda koji se vrši u toku njegove gradnje ili izvođenja radova na njegovoj prepravci i nadzor nad izradom materijala, mašina, uređaja i opreme iz tačke 1. ovog člana koji se vrši u toku njihove izrade što se potvrđuje uverenjem, kao i nadzor nad izradom, ugradnjom i smeštajem mašina, uređaja i opreme u brod;

3) pregled postojećih brodova uključujući i nadzor nad izvođenjem popravki i obnavljanjem onih delova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

Član 40.

(1) Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redovni i vanredni pregledi.

(2) Osnovni pregled je obavezni pregled kojem podleže postojeći brod pre početka korišćenja broda kod upisa i upisnik brodova i kod izmene, izmene granica plovidbe ili drugih svojstava broda na koja se odnose odredbe tehničkih pravila pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu.

(3) Redovni pregled broda je obavezni pregled, kojem podleže postojeći brod u vremenskim periodima propisanim tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda.

(4) Vanredni pregled brodova obavlja se posle prepljene havarije ili utvrđenog nedostataka, koji može uticati na sposobnost broda za plovidbu, tokom i posle obavljene veće popravke ili obnove broda izvan zahteva koji proizilaze iz osnovnog, redovnog ili vanrednog pregleda broda, kad je brod bio u raspremi duže od jedne godine kod privremene promene namene ili područja plovidbe i u ostalim slučajevima propisanim tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu.

(5) Visina naknade za pregled brodova određuje se ugovorom između vlasnika, odnosno brodarka i pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 41.

(1) Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za obavljanje probne vožnje je obavezan pregled, kojem podleže brod pre polaska na probnu plovidbu.

(2) Obim pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod udovoljava posebnim uslovima propisanim za obavljanje probne plovidbe.

Član 42.

(1) Posle obavljenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda ili posle obavljenog bilo kojeg pregleda broda ne smeju se bez prethodnog obavještanja pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu obavljati bilo kakve promene ili prepravke strukture trupa broda, njegovih mašina, uređaja i opreme, koje podležu tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

(2) Obim i način obavljanja osnovnog pregleda i pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za obavljanje probne plovidbe, kao i vrstu, učestalost i obim, način obavljanja i mogućnost odlaganja redovnog pregleda propisuje se tehničkim pravilima pravnog lica ovlaštenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 43.

(1) Vlasnik broda, odnosno brodar je obavezan da brod i njegovu opremu održava tako da brod u svakom smislu ostane sposoban za plovidbu bez opasnosti za brod, lica na brodu, stvari i ljudsku okolinu.

(2) Pravno lice ovlašteno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu može da proglasi brod sposobnim za plovidbu u određenim užim granicama ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu u granicama u kojima mu je do tada bilo dozvoljeno da plovi, ali je sposoban za plovidbu u užim granicama.

(3) Pravno lice ovlašteno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu može da proglasi brod sposobnim, da izuzetno obavi jedno ili više putovanja, koja prelaze granicu plovidbe u kojima mu je bilo dozvoljeno da plovi ako se na osnovu obavljenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za ta putovanja izvan dozvoljene granice plovidbe.

(4) Plovidba u užim i širim granicama iz st. 2. i 3. ovog člana može se usloviti prevozom manjeg broja putnika ili manje količine stvari od dopuštenog broja putnika ili količine stvari i drugim uslovima kojima se obezbeđuje bezbedna plovidba.

(5) Pravno lice ovlašteno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu može da brod koji nije putnički proglasi sposobnim da u granicama unutrašnjih plovih puteva prevozi putnike na jednom ili više putovanja, ili za određeno vreme, ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovog zakona i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uslove za obavljanje takvog prevoza putnika.

Član 44.

(1) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju broda za plovidbu primenjuju se i na skelu kada ona po svojim gabaritima odgovara gabaritima broda unutrašnje plovidbe, kao i na čamac kojim se obavlja javni prevoz.

(2) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu shodno se primenjuju i na ostale plovne i plutajuće objekte.

2. Baždarenje brodova

Član 45.

(1) Baždarenje broda je utvrđivanje najveće dozvoljene istisnine, kao i istisnine za određene vodene linije.

(2) Baždarenje teretnog broda je utvrđivanje nosivosti broda, zavisno od gaza (uronjenja) broda.

(3) Baždarenje broda vrši pravno lice ovlašteno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu prema tehničkim pravilima o baždarenju.

(4) Strane isprave o baždarenju priznaju se po osnovu uzajamnosti.

(5) Baždarenju podleže svaki brod, koji se upisuje u upisnik brodova Republike Srpske, kao i strani brod, koji je baždaren prema pravilima, koja se bitno razlikuju od odredbi tehničkih pravila pravnog lica ovlaštenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

(6) Ponovno baždarenje domaćeg broda obavlja se ako su posle baždarenja broda nastale promene u rasporedu, konstrukciji,

kapacitetu, upotrebi prostora, broju putnika koji je dozvoljen u prevozu brodom, dodeljenom nadvođu ili dodeljenom gazu (uronjeu) broda zbog kojih se na brodu menja njegova najveća istisnina za odgovarajući gaz ili najveća nosivost, ako se posumnja u pravilnost već izvršenog baždarenja ili ako se brod unutrašnje plovidbe upisuje u upisnik pomorskih brodova.

(7) Ponovno baždarenje može da bude u celini ili delimično.

(8) Visina naknade za baždarenje brodova određuje se ugovorom između vlasnika, odnosno brodara i pravnog lica ovlaštenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

3. Brodske isprave i knjige

Član 46.

(1) Brodske isprave koje brodovi moraju da imaju služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovidbu i ostalim svojstvima broda.

(2) U brodske knjige koje brodovi moraju da vode unose se podaci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

(3) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom moraju da budu sastavljene na srpskom jeziku, a na zahtev vlasnika broda, odnosno brodara i na jednom od jezika predviđenih međunarodnim konvencijama.

(4) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom moraju se nalaziti na brodu i uredno voditi.

(5) Brodske isprave i knjige brodova unutrašnje plovidbe bez posade ne moraju se nalaziti na brodu već se moraju čuvati kod vlasnika broda.

(6) Brodske isprave i knjige moraju se pokazati na zahtev kapetanije, kao i ostalih organa ovlašćenih po drugim propisima Republike Srpske.

(7) Brodske isprave stranih brodova priznaju se, po pravilu, pod uslovima uzajamnosti.

(8) Propise o brodskim ispravama i knjigama donosi Ministar saobraćaja i veza.

Član 47.

(1) Brod unutrašnje plovidbe mora imati brodsko svedočanstvo.

(2) Brodsko svedočanstvo sadrži sve podatke iz knjige upisnika brodova u koji je brod unutrašnje plovidbe upisan.

(3) Brodskim svedočanstvom dokazuje se: pripadnost broda unutrašnje plovidbe u Republici Srpskoj, vrsta i namena broda, njegova sposobnost za plovidbu, plovna mreža na kojoj je ovlašćen da plovi, broj putnika i masa tereta koju brod sme da prevozi.

(4) Brodsko svedočanstvo izdaje kapitanija.

(5) Brodsko svedočanstvo izdaje se na osnovu uverenja i sposobnosti broda unutrašnje plovidbe za plovidbu, koje izdaje pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

(6) Brodsko svedočanstvo na brodu unutrašnje plovidbe bez posade može se zameniti natpisom na brodskom trupu ili na stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, koji mora sadržavati osnovne podatke iz brodskog svedočanstva.

(7) Kad se brodu promeni ime, luka, odnosno pristanište upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namena ili područje plovidbe, mora mu se zameniti i brodsko svedočanstvo.

(8) Zamenu brodskog svedočanstva vrši kapitanija broda, koja je brod upisala.

Član 48.

(1) Brod unutrašnje plovidbe mora imati svedočanstvo o baždarenju.

(2) Svedočanstvom o baždarenju dokazuje se istisnina za svaki centimetar gaza, ako kod ostalih brodova unutrašnje plovidbe – istisnina pri najvećem dozvoljenom gasu i gasu praznog broda, kao i slobodni bok broda unutrašnje plovidbe.

Član 49.

(1) Svedočanstvo o baždarenju gubi važnost kada se zbog prepravki izvršenih na brodu unutrašnje plovidbe menja njegova istisnina.

(2) Važenje svedočanstva o baždarenju za teretne brodove traje 10 godina, a za ostale brodove 15 godina od dana izdavanja. Važenje svedočanstva o baždarenju produžava se za 10, odnosno 15 godina, ako se utvrdi da podaci o istisnini ili nosivosti odgovaraju stanju na brodu

Član 50.

(1) Ako je domaći brod unutrašnje plovidbe baždaren u inostranstvu od stranog organa, svedočanstvo o baždarenju, koje je izdao taj organ gubi važnost kad brod dođe u prvu luku, odnosno pristanište Republike Srpske.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana domaćem brodu, koji ima strano svedočanstvo o baždarenju, pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu može odobriti da posle dolaska u prvu luku, odnosno pristanište Republike Srpske u periodu od godinu dana, koristi to svedočanstvo ako je brod baždaren po sistemu, koji se bitno ne razlikuje od sistema baždarenja po tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 51.

(1) Svedočanstvo o baždarenju broda bez posade može se zameniti natpisom na brodskom trupu ili stalno pričvršćenju ploči ili tabli na trupu, koji mora sadržavati tablicu krcanja iz svedočanstva sa fotokopijom ili overenom kopijom tog svedočanstva, koja se nalazi na brodu bez posade ili tegljaču, odnosno potiskivaču.

(2) Ispravku o baždarenju izdaje pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 52.

(1) Brod unutrašnje plovidbe koji ima sopstveni pogonski mašinski uređaj mora da vodi brodski dnevnik.

(2) Brod unutrašnje plovidbe preko 50 tona istisnine, koji ima posadu dužan je da vodi zdravstveni dnevnik.

(3) Brod unutrašnje plovidbe, koji prevozi ulja i brod unutrašnje plovidbe, koji koristi tečno ulje mora da ima knjigu o uljima.

(4) Brodski dnevnik, zdravstveni dnevnik i knjigu o uljima izdaje i overava kapetanija.

Član 53.

(1) Brod unutrašnje plovidbe sa posadom ima popis posade.

(2) Popis posade sadrži podatke o licima ukrcanim na brod kao članovima posade, o njihovoj stručnoj osposobljenosti i poslovima, koje obavljaju podatke o luci, odnosno pristaništu dolaska i odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa u međunarodnom saobraćaju i o ukrcanim članovima porodice člana posade ukrcanog na brod.

(3) Popis posade izdaje kapetanija.

Član 54.

(1) Brod koji obavlja međunarodna putovanja a bio je zagađen glodarima (miševima i pacovima) mora da ima svedočanstvo o deratizaciji.

(2) Brod koji obavlja međunarodna putovanja a nije bio zagađen glodarima mora da ima svedočanstvo o oslobodenju od deratizacije.

(3) Svedočanstvom o oslobodenju od deratizacije dokazuje se da brod za određeno vreme, koje je utvrđeno u svedočanstvu, osloboden od vršenja deratizacije.

(4) Svedočanstvo o deratizaciji i svedočanstvo o oslobodenju od deratizacije izdaje kapetanija.

Član 55.

(1) Brod unutrašnje plovidbe, koji ima radio-uređaj, mora imati svedočanstvo o sigurnosti radio-uređaja.

(2) Brod i čamac, koji po propisima o radio-saobraćaju moraju da imaju radio-uređaj, dužni su da vode radio-dnevnik.

(3) Isprave iz st. 1. i 2. ovog člana izdaje kapetanija.

Glava 2.

ČAMCI

Član 56.

(1) Čamac unutrašnje plovidbe je plovni objekat, osim tegljača i potiskivača bez obzira na njihovu dužinu, širinu i istisninu registrovan za plovidbu na unutrašnjim vodama ako mu je dužina trupa manja od 15 metara, širina trupa manja od tri metra ili najveća istisnina manja od 15 tona.

(2) Strani čamac je plovni objekat, koji se smatra čamcem prema propisima države u kojoj je upisan, odnosno evidentiran a ako nije upisan, odnosno evidentiran – prema propisima države čiji je državljanin vlasnik čamca.

Član 57.

Čamci unutrašnje plovidbe mogu biti:

1) za privredne svrhe (prevoz putnika i stvari, ribolov, vadenje peska, šljunka i kamena, za potrebe zemljoradnika i sl.);

2) za neprivredne svrhe (za razonodu, sport, rekreaciju i sl.);

3) za javne potrebe (čamci inspekcije, čamci organa unutrašnjih poslova, odnosno obaveštajno bezbednosne službe, čamci organizacije za održavanje i obeležavanje objekata bezbednosti plovidbe, vatrogasni čamci, čamci za carinski i drugi nadzor i sl.).

Član 58.

(1) Čamac je sposoban za plovidbu u određeni namenu ako je utvrđena njegova sposobnost za plovidbu u pogledu njegove konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako su upisani u upisnik čamaca i ako čamcem upravlja lice, koje stručno osposobljeno za upravljanje čamcem.

(2) Strane isprave i sposobnosti čamaca za plovidbu, isprave o baždarenju i isprave o stručnoj osposobljenosti lica za upravljanje čamcem priznaju se po osnovu uzajamnosti.

(3) Ako čamac, koji nije upisan na području Republike Srpske pripada stranom državljaninu, koji nema boravište u Republici Srpskoj, a čamac nema isprave o sposobnosti za plovidbu,

kapetanija će zabraniti plovidbu čamcu dok se pregledom čamca ne utvrdi njegova sposobnost za plovidbu.

(4) Odredba stava 3. ovog člana primenjuje se i na čamac čije osobine očito ne odgovaraju ispravi za njegovu plovidbu.

(5) Nakon pregleda čamca, prema odredbi stava 3. ovog člana, čamcu se izdaje isprava o sposobnosti za plovidbu.

(6) Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje se pregledom.

(7) Pregled čamca može biti osnovni, redovni i vanredni.

(8) Pregled čamca obavlja kapetanija, a izuzetno kada se radi o rekonstrukciji i promeni namene čamca, pregled obavlja pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu.

(9) Osnovnim pregledom proveravaju se konstrukcija, plovna svojstva, pogonski uređaji i oprema čamca, koji ima ispravu o gradnji čamca, koju je izdalo pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu, odnosno čamci izgrađeni u stranoj zemlji ako imaju ispravu ovlašćenog stručnog pravnog lica te zemlje.

(10) Visinu naknade za pregled čamca utvrđuje Ministarstvo saobraćaja i veza, odnosno pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 59.

(1) Čamac mora biti baždaren prema tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

(2) Ako se popravkom ili prepravkom čamca menja njegova tonaža, čamac se mora ponovo baždari.

(3) Bažđenje čamca obavlja kapetanija, odnosno pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

(4) Visinu naknade za bažđenje utvrđuje Ministarstvo saobraćaja i veza, odnosno pravno lice ovlašćeno za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu.

Član 60.

(1) Čamci se upisuju u upisnik čamaca, koji vodi kapetanija na čijem je području prebivalište vlasnika čamca.

(2) U upisnik čamaca ne može se upisati čamac, koji je upisan, odnosno evidentiran u strani upisnik čamaca, odnosno stranu evidenciju čamaca.

(3) Čamac upisan u upisnik mora imati oznaku a može imati i ime.

(4) Posle upisa čamca vlasniku se izdaje plovidbena dozvola sa registarskim brojem za identifikaciju.

(5) Propise o načinu utvrđivanja sposobnosti čamaca za plovidbu, upisu i brisanju čamaca u upisnike i čamaca donosi ministar saobraćaja i veza.

Član 61.

(1) Čamcem može upravljati lice, koje je telesno i duševno sposobno, što se dokazuje lekarskim uverenjem, koje je stručno osposobljeno za upravljanje čamcem i ima odgovarajuće isprave.

(2) Propise o uslovima, koje mora ispunjavati lice za upravljanje čamcem, programu i načinu stručnog osposobljavanja kao i obrascima, sadržini i načinu izdavanja donosi ministar saobraćaja i veza.

(3) Visinu naknade za utvrđivanje telesne i duševne sposobnosti lica koje stiče stručnu osposobljenost za upravljanje čamcem utvrđuju nadležni zdravstveni organi, koje odredi ministar saobraćaja i veza.

(4) Visinu naknade za polaganje stručnog ispita za sticanje stručne osposobljenosti za upravljanje čamcem utvrđuje ministar saobraćaja i veza.

Član 62.

(1) Odredbe čl. 56-61. ovog zakona odnose se na:

1) čamce koji su pripadak broda ili drugog plovno objekta,

2) sportske čamce bez sopstvenog pogona (veslačke čamce, kajake, kanue, jedrilice i slične plovne objekte),

3) čamce koji nisu duži od tri metra, osim na čamce specijalne konstrukcije i pogonskog uređaja koje mu omogućuju da klizi po vodi (gliseri, vodene cespe – "ski jet" i sl.) ako se njima ne obavlja privredna delatnost, čamce od gume i gumiranog platna bez sopstvenog pogona, daske za jedrenje i sl.

(2) Propise o čamcima donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Glava 3.

JAHTE

Član 63.

(1) Jahta je brod koji služi u neprivredne svrhe (za razonodu, sport, rekreaciju) ako je dužine trupa do 15 metara i više, širine trupa od tri metra i više ili čija je najveća istisnina 15 tona i više.

(2) Jahta je čamac koji služi u neprivredne svrhe (za razonodu, sport, rekreaciju) ako ne ispunjava uslove o dužini, širini i istisnini za brod.

(3) Strana jahta je brod za neprivredne svrhe, odnosno čamac za neprivredne svrhe, odnosno za javne potrebe koji se smatra brodom, odnosno čamcem prema propisima države u kojoj je upisan, odnosno evidentiran a ako nije upisan, odnosno evidentiran – prema propisima države čiji je državljanin vlasnik jahte, odnosno čamca.

(4) Jahta je sposobna za plovidbu i određenu namenu ako je utvrđena njena sposobnost za plovidbu u pogledu njene konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisana u odgovarajući upisnik, odnosno evidenciju i ako jahtom upravlja lice koje je stručno osposobljeno za upravljanje jahtom.

(5) Strane isprave o sposobnosti jahte za plovidbu, isprave o bažđenju i isprave o stručnoj osposobljenosti licaza upravljanje jahtom priznaju se po osnovu uzajamnosti.

(6) Ako jahta koja nije upisana na području Republike Srpske pripada stranom državljaninu koji nema boravište u Republici Srpskoj, a jahta nema isprave o sposobnosti za plovidbu, kapetanija će zabraniti plovidbu jahti dok se pregledom jahte ne utvrdi njena sposobnost za plovidbu, odnosno dok lice koje upravlja jahtom ne stekne sposobnost za upravljanje jahtom.

(7) Visinu naknade za sticanje stručne osposobljenosti lica za upravljanje jahtom utvrđuje ministar saobraćaja i veza.

(8) Nakon pregleda jahte, prema odredbi stava 6. ovog člana, jahti se izdaje isprava o sposobnosti za plovidbu.

(9) Propise o uplovljavanju, boravku i isplovljavanju stranih jahti na unutrašnjim vodama Republike Srpske donosi ministar saobraćaja i veza, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministarstva unutrašnjih poslova.

(10) Propise o jahtama donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Glava 4.

SKELE, SPLAVOVI, VAZDUHOPLOVI

Član 64.

(1) Skela je plovni objekat namenjen za prevoz lica i stvari sa jedne na drugu obalu unutrašnjih voda.

(2) Skela je sposobna za plovidbu i određenu namenu ako je utvrđena njena sposobnost za plovidbu i prevoz lica i stvari u pogledu njene konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisana u odgovarajući upisnik, odnosno evidenciju i ako skelom upravlja lica koje je stručno osposobljeno za upravljanje skelom.

(3) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu odnose se i na skelu koja ispunjava uslove broda unutrašnje plovidbe (dužina, širina, istisnina).

(4) Zabranjen je prevoz skelom dece ispod sedam godina života bez pratnje odraslih lica.

(5) Zabranjen je prevoz skelom opasnih materija, osim manjih količina u propisanoj ambalaži za potrebe domaćinstva.

(6) Na prevoz opasnih materija skelom primenjuju se na odgovarajući način propisi o prevozu opasnih materija.

(7) Skele se upisuju u upisnik skela, odnosno u evidenciju skela u kapetaniji na čijem se području nalaze.

(8) Propise o opremanju skela i skelskih prelaza donosi ministar saobraćaja i veza uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugih zakona i propisa Republike Srpske.

Član 65.

(1) Splav je plovni objekat sastavljen od uporedo vezanih greda i oblica drveta namenjen za transport građe ili za turističke prevoze.

(2) Splav je sposoban za plovidbu i određenu namenu ako je utvrđena njegova sposobnost za plovidbu i prevoz lica i stvari i ako splavom upravlja lica koje je stručno osposobljeno za upravljanje splavom.

(3) Sposobnost splava za plovidbu i stručnu osposobljenost lica za upravljanje splavom utvrđuje kapetanija.

(4) Zabranjeno je splavarenje na unutrašnjim vodama Republike Srpske.

(5) Zabrana splavarenja iz stava 4. ovog člana ne odnosi se na slučajevne teglenja, odnosno potiskivanja splavova kada se splav i tegljač, odnosno potiskivač smatraju kao tegljeni, odnosno potiskivani sastav (konvoj).

(6) Izuzetno, na određenim delovima unutrašnjih voda Republike Srpske, plovidba splavova pomoću vodene struje, u obliku organizovane turističke delatnosti može da se obavlja uz dozvolu kapetanije.

(7) Zabranjen je prevoz dece ispod 15 godina života bez pratnje odraslih lica.

(8) Propise o opremanju splavova donosi ministar saobraćaja i veza uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugih zakona i propisa Republike Srpske.

Član 66.

(1) Zabranjena je plovidba vazduhoplova na unutrašnjim vodama.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, na određenim delovima unutrašnjih voda Republike Srpske, plovidba vazduhoplova radi napajanja vodom za gašenje požara može da se obavlja uz dozvolu kapetanije uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, drugih zakona i propisa Republike Srpske.

Deo peti

PLUTAJUĆI OBJEKTI

Član 67.

(1) Plutajući objekat je sposoban za plutanje, odnosno upotrebu na određenim delovima unutrašnjih voda i za određenu namenu:

1) ako ispunjava uslove propisane tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti plutajućeg objekta za plutanje, odnosno namenu u pogledu smeštaja lica na plutajućem objektu i zaštite ljudskog života na unutrašnjim vodama, zaštite na radu stručnih lica i drugih lica, koja rade ili borave na plutajućem objektu, zaštite plutajućeg objekta, zaštite tereta – stvari na plutajućem objektu, zaštite ljudske okoline;

2) ako ima propisani broj stručno osposobljenih lica;

3) ako je smeštaj i broj stručnih lica i drugih lica, koja rade ili borave na plutajućem objektu u skladu sa propisima o bezbednosti plovidbe, koji su navedeni u isprava ili knjigama plutajućeg objekta, odobrenoj tehničkoj dokumentaciji plutajućeg objekta i drugim propisima kojima se uređuju uslovi boravka lica na plutajućem objektu;

4) ako je teret – stvari na plutajućem objektu ukracan, složen i osiguran u skladu sa propisima o bezbednosti plovidbe, koji su navedeni u ispravama i knjigama plutajućeg objekta i drugim propisima kojima se uređuju uslovi smeštaja ukracanog, složenog i osiguranog tereta – stvari;

5) ako je plutajući objekat na odgovarajućem mestu bezbedno privezan, usidren ili položen na dno unutrašnjih voda.

(2) Na utvrđivanje sposobnosti za plutanje, odnosno upotrebu na određenom delu unutrašnjih voda, obalama i dnu tih voda i za određenu namenu, baždarenje, tehnički nadzor i pregled plutajućeg objekta na odgovarajući način se primenjuju odredbe ovog zakona, koje se odnose na brod.

Član 68.

(1) Vlasnik plutajućeg objekta mora da ima odobrnuje za postavljanje, odnosno premeštanje plutajućeg objekta na unutrašnjim vodama, obalama i dnu tih voda.

(2) Odobrenje za postavljanje, odnosno premeštanje plutajućih objekata izdaje kapetanija u skladu sa odredbama ovog zakona o bezbednosti plovidbe, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa odredbama Zakona o vodama, propisa o kontroli prelaženja i bezbednosti državne granice, drugih zakona i propisa Republike Srpske.

(3) Propise o ispravama i knjigama plutajućih objekata donosi ministar saobraćaja i veza.

(4) Na isprave i knjige plutajućih objekata na odgovarajući način se primenjuju odredbe ovog zakona o brodskim ispravama i knjigama.

(5) Plutajući objekti se upisuju u upisnik plutajućih objekata.

(6) Upisnik plutajućih objekata vodi kapetanija.

(7) Zahtev za plutanje objekta mora se podneti u roku od 15 dana od dana izvršenog osnovnog pregleda, odnosno izdavanja isprave o sposobnosti plutajućeg objekta za plutanje.

(8) Propise o plutajućim objektima donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Deo šesti

POSADA

1. Zajedničke odredbe**Član 69.**

(1) Posadu broda sačinjavaju lica ukrcana za izvršenje poslova na brodu i upisana u popis posade.

(2) Za vršenje poslova, kojim se obezbeđuje plovidba, brod mora da ima odgovarajući broj članova posade sa propisanom stručnom spremom i zvanjima u unutrašnjoj plovidbi.

(3) Propise o stručnoj spremi, sastavu i broju članova posada plovni objekata unutrašnje plovidbe i način određivanja plutajućih postrojenja, koja moraju imati posadu, donosi ministar saobraćaja i veza.

Član 70.

(1) Član posade broda, koji obavlja poslove kojima se obezbeđuje plovidba može biti lice koje je steklo propisanu stručnu spremu i odgovarajuće zvanje i koje za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuće ovlašćenje kao i pripravnik za sticanje zvanja.

(2) Zvanje članova posade broda stiče se ploženim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje i opšte ovlašćenje.

(3) Pored opšteg ovlašćenja za obavljanje poslova odgovarajućeg zvanja, članovi posade mogu da imaju i posebna ovlašćenja.

(4) Posebna ovlašćenja stiču se položenim odgovarajućim ispitom za sticanje posebnih ovlašćenja.

(5) Opšte i posebno ovlašćenje za obavljanje poslova na brodu može se dati samo licu, koje je telesno i duševno sposobno da obavlja posao na brodu što se utvrđuje lekarskim pregledom i kontroliše periodičnim pregledom.

(6) Propise o stručnoj spremi, uslovima za sticanje zvanja, opštim i posebnim ovlašćenjima članova posade brodova unutrašnje plovidbe kao i najmanji broj stručno osposobljenih članova posade za bezbednu plovidbu, koji moraju imati brodovi unutrašnje plovidbe donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Član 71.

(1) Zdravstvena sposobnost članova posade utvrđuje se lekarskim pregledom pre ukrcanja na brod i periodičnim lekarskim pregledima za vreme trajanja zaposlenja na brodu.

(2) Zdravstveni pregled obavlja se i u slučaju kada član posade menja vrstu posla posle nesrećnog slučaja, druge nezgode člana posade posle brodoloma ili druge nezgode broda, na zahtev zapovednika broda, kapetanije i na osnovu ličnog zahteva.

(3) Lica koja se prijavljuju za rad na brodu, odnosno članovi posade, koji rade na radnim mestima za koja se zahtevaju posebni zdravstveni uslovi i telesne i duševne sposobnosti obavezna su se podvrgnuti i odgovarajućim specijalističkim zdravstvenim pregledima.

(4) Vlasnik broda, odnosno brodar je obavezan da omogućiti obavljanje zdravstvenih pregleda članova posade i da o tim pregledima vodi propisanu evidenciju.

(5) Troškove zdravstvenih pregleda, odnosno specijalističkih zdravstvenih pregleda kao i imunizacije članova posade snosi vlasnik broda, odnosno brodar.

(6) Članu posade, koji je privremeno nesposoban za rad, pod uticajem opojnih droga ili alkohola ili je u takvom telesnom ili duševnom stanju da je nesposoban za bezbedno vršenje poslova i dužnosti na brodu, zabranice se vršenje poslova i dužnosti na brodu.

(7) Propise o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti članova posade, o određivanju ovlašćenih zdravstvenih ustanova za

izdavanje uverenja o zdravstvenoj sposobnosti i o visini naknade za izdavanje uverenja donosi Ministarstvo saobraćaja i veza u saglasnosti sa Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite.

Član 72.

(1) Član posade mora da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima navigacije, na način koji omogućava bezbednost saobraćaja, koji ne oštećuje brod ili teret na njemu i ne ugrožava bezbednost putnika na brodu ili ostalih članova posade i drugih lica na brodu kao i životnu sredinu od zagađivanja opasnim i štetnim materijama od strane broda.

(2) Sastav brodske straže mora biti u svako vreme dovoljan i da odgovara posebnim okolnostima u kojima se vrši straža (vreme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i sl.).

(3) Član posade za vreme vršenja straže ne sme da napusti mesto i prostoriju u kojoj se vrši straža i bez odobrenja dežurnog oficira.

(4) Oficiri straže za vreme trajanja straže ne smeju napuštati svoje mesto na straži.

(5) Na brodu usidrenom na plovnom putu mora se organizovati neprekidno obavljanje straže.

(6) Na brodu usidrenom izvan plovnog puta ili vezanom za obalu ne mora se organizovati obavljanje straže, izuzev ako to zahtevaju posebne okolnosti ili po nalogu kapetanije.

Član 73.

(1) Kao član posade na brodu može da se ukrci samo lice, koje ima brodarsku knjižicu.

(2) Brodarska knjižica je isprava, kojom se dokazuje identitet, zvanje i stručna osposobljenost člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo u kojem je član posade ukrcan na brod i trajanje zaposlenja na brodu.

(3) Propise o brodarskim knjižicama donosi Ministarstvo za saobraćaj i veze.

Član 74.

(1) Ako član posade za vreme trajanja, odnosno posle prestanka zaposlenja bude iskrcan sa broda, izvan njegove luke, odnosno pristaništa ukrcavanja brodar je obavezan da obezbedi povratak u luku, odnosno pristanište njegovog ukrcavanja, a ako to brodar ne učini kada je brod u inostranstvu, povratno putovanje u luku, odnosno pristanište ukrcavanja obezbeđuje ovlašćeni predstavnik Republike Srpske na teret brodar broda sa kojeg je takav član posade iskrcan.

(2) Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na članove porodice iskrcanog člana posade, koji su snim bili ukrcani na brodu.

(3) Troškove povratnog putovanja iz stava 1. ovog člana, članu posade snosi brodar broda.

(4) Brodar ima pravo regresa sredstava utrošenih za plaćanje troškova povratnog putovanja od člana posade broda, koji se bez odobrenja iskrcao sa broda i time svojom voljom prekinuo zaposlenje ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je sebi prouzrokovao namerno ili grubom nepažnjom.

(5) Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvataju troškove za smeštaj, ishranu i prevoz člana posade od trenutka njegovog iskrccavanja sa broda do trenutka njegovog povratka u luku, odnosno pristanište ukrcavanja, odnosno u mesto njegovog prebivališta ili boravišta.

(6) Odredba stava 5. ovog člana odnosi se i na članove porodice iskrcanog člana posade broda.

(7) Povratno putovanje smatra se obezbeđenim ako je članu posade broda obezbeđen posao na brodu, koji plovi u luku, odnosno pristanište u kome je sedište brodarara.

(8) U slučaju iz stava 7. ovog člana, članu posade pripada naknada za posao, koji je obavljen na brodu.

(9) Odredbe ovog člana odnose se i na strance, koji su članovi posade broda unutrašnje plovidbe po osnovu uzajamnosti.

Član 75.

(1) Član posade dužan je da odmah obavesti zapovednika, odnosno dežurnog oficira:

1) o svakom vanrednom događaju, koji bi mogao da ugrozi bezbednost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu, kao i da zagadi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama od strane broda;

2) kada na plovnom putu uoči da pojedina svetla ne rade, odnosno oznake, plutače ili drugi uređaji nisu na svom mestu.

(2) O okolnostima iz stava 1. tačka 2. ovog člana zapovednik broda obavezan je bez odlaganja da obavesti nadležnu kapetaniju.

(3) U slučaju opasnosti, brodloma ili druge havarije, članovi posade broda dužni su da se zalažu za spasavanje, broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu, kao i zaštitu životne sredine dok zapovednik broda ne naredi da se brod napusti.

Član 76.

(1) Brodar je obavezan da članu posade i članovima njegove porodice, koji su ukrcani s njim na brodu nadoknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namenjenim za njihovu ličnu upotrebu na brodu, a koje su mu uništene ili oštećene prilikom brodoloma ili druge havarije.

(2) Članu posade, koji je zaposlen kod brodarara, u slučaju havarije mora da se isplati naknada za svaki dan trajanja nezaposlenosti u skladu sa ugovorom o radu.

(3) Za povratno putovanje člana posade broda, koji je pretrpeo havariju primenjuje se odredba člana 74. ovog zakona.

Član 77.

(1) Za štetu nastalu usled telesne povrede ili smrti člana posade broda odgovara brodar ako je telesna povreda ili smrt nastala njegovom krivicom ili krivicom lica za koje brodar odgovara.

(2) Krivica brodarara se pretpostavlja, dok se protivno ne dokaže, ako je smrt ili telesna povreda člana posade nastupila posredno ili neposredno kao posledica brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije, požara ili mana broda.

(3) Način rešavanja međusobnih sporova između člana posade broda i brodarara, kao i sporova između zapovednika broda i brodarara uređuje se po opštim propisima Republike Srpske.

2. Zapovednik broda

Član 78.

(1) Posadom i svim drugim licima na brodu zapoveda zapovednik broda.

(2) Zapovednik domaćeg broda mora da bude državljanin Republike Srpske.

(3) Zapovednika broda imenuje i razrešava od dužnosti brodar.

(4) U slučaju smrti, sprečenosti ili odsutnosti zapovednika broda zamenjuje, sa svim njegovim ovlašćenjima najstariji oficir palube, koji je državljanin Republike Srpske.

(5) Odredba stava 2. ovog člana ne odnosi se na jahtu stranog vlasnika upisanu u odgovarajući upisnik Republike Srpske.

(6) Zapovednik broda odgovoran je za bezbednost broda i red na brodu i u granicama određenim ovim zakonom, drugim zakonom i propisima Republike Srpske, obavlja javna ovlašćenja na brodu i zastupa brodarara.

(7) Ako je zapovednik strane jahte upisane u odgovarajući upisnik Republike Srpske, strano fizičko lice ili lice bez državljanstva, javna ovlašćenja obavlja najstariji oficir palube ako je državljanin Republike Srpske ili ima boravište na području Republike Srpske.

(8) Ako brod unutrašnje plovidbe sa sopstvenim pogonom tegli ili potiskuje druge brodove, zapovednik tog broda je rukovodilac celog tegljenog ili potiskivanog sastava.

(9) Zapovednik broda je obavezan da se brine o snabdevanju broda, o vođenju brodske dokumentacije i ispravnosti trupa, mašina, uređaja i opreme broda, bezbednosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, slaganju, prevozu i iskrcavanju tereta, o pravilnom ukrcavanju, smeštaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih ostalih zadataka vezanih za plovidbu.

(10) zapovednik broda obavezan je da u propisanim rokovima vrši vežbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje, kao i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

(11) Zapovednik broda dužan je da za vreme plovidbe bude na brodu.

(12) Zapovednik broda dužan je da pre polaska na put proveri ispravnost broda, koji mu omogućava da izvrši određeno putovanje i da obezbedi da se sve propisane isprave i knjige, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika – naročito da utvrdi da li su preduzete sve mere za bezbednost putnika.

(13) Zapovednik broda unutrašnje plovidbe sopstvenim pogonom je dužan da pre polaska na put brodovima u tegljenom, odnosno potiskivanom sastavu proveri ispravnost i sposobnost svih brodova za izvršenje određenog putovanja.

(14) Zapovednik broda, odnosno oficir palube u smeni koji upravlja vođenjem broda obavezan je da preduzima sve mere za bezbednost broda i plovidbe.

(15) Zapovednik broda i lice, koje ga u smeni zamenjuje odgovorni su, svaki za vreme svoje smene, za bezbednost broda i plovidbe.

(16) Zapovednik broda obavezan je da lično rukovodi brodom kad god to zahteva bezbednost broda a naročito kad brod uplovljava u luku, odnosno pristanište, kanal ili kad isplovljava iz njih, kao i za vreme slabe vidljivosti ili magle ili kad to zahteva bezbednost brodova u tegljenju ili potiskivanju.

(17) Prisutnost pilota na brodu unutrašnje plovidbe kada tegli, odnosno potiskuje druge brodove ne oslobađa zapovednika broda od odgovornosti za upravljanje brodom.

(18) Zapovednik broda ne može primiti za člana posade broda lice koje nema brodarsku knjižicu.

(19) Zapovednik broda ne može primiti za člana posade broda lice koje nije državljanin Republike Srpske, izuzev u propisanim slučajevima.

Član 79.

(1) Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mere preduzete za spasavanje broda ostale bez uspeha da je propast broda neizbežna, zapovednik broda je obavezan pre svega da preduzme mere potrebne za spasavanje putnika i drugih lica na brodu, da ukloni brod pre potonuća sa plovnog puta, ako je to moguće i da naredi da se brod napusti.

(2) U slučaju stava 1. ovog člana zapovednik broda je obavezan da preduzme sve mere za spasavanje broskog dnevnika,

a ako okolnosti slučaja dozvoljavaju i mere za spasavanje drugih brodskih isprava i knjiga, karata tog putovanja kao i gotovog novca brodske blagajne.

(3) Zapovednik broda sme da napusti brod tek pošto je, u granicama stvarnih mogućnosti, preduzeo sve mjere propisane ovim članom.

(4) Ako na brodu nastupi događaj, koji ugrožava bezbednost broda ili plovidbe, ili ako nastupi vanredni događaj brodu, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu, ili ako se primeti zagađivanje opasnim i štetnim materijama na plovnom putu, zapovednik broda obavezan je da opis tog događaja, odnosno belešku o primećenom zagađivanju na plovnom putu odmah unese u brodski dnevnik, a najkasnije za 24 časa podnese izveštaj kapetaniji sa izvodom iz broskog dnevnika.

(5) Ako je događaj iz stava 4. ovog člana nastupio za vreme plovidbe, zapovednik broda je obavezan da izveštaj o događaju zajedno sa izvodom broskog dnevnika podnese u roku od 24 časa kapetaniji u luci, odnosno pristaništu u koje brod najpre uplovi, odnosno ovlašćenom predstavniku Republike Srpske ako se brod nalazi u inostranstvu.

(6) Zapovednik broda obavezan je da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, naznačujući mesto ili poziciju broda u vreme rođenja, odnosno smrti kao i da primi izjavu poslednje volje i da tu izjavu unese u brodski dnevnik navodeći vreme kada je poslednju izjavu volje primio.

(7) Zapovednik broda obavezan je da o činjenici rođenja i smrti i o primanju izjave poslednje volje sačini zapisnik na propisan način i dostavi ga kapetaniji u luci, odnosno pristaništu u koje stigne, a u inostranstvu – najbližem ovlašćenom predstavniku Republike Srpske.

Član 80.

(1) Zapovednik broda, ovlašćen je i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja, kojima se obezbeđuje brod i plovidba, održavanje reda na brodu, kao i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

(2) Zapovednik broda je ovlašćen da za vreme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi bezbednost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine zagađivanjem opasnim i štetnim materijama. Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi bezbednosti putnika i drugih lica i stvari na brodu ili radi zaštite broda, ili zaštite životne sredine. Za stranog državljanina ograničenje slobode kretanja može da traje najduže do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište u koje brod uplovi, a za državljanina Republike Srpske najduže do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište Republike Srpske.

(3) Zapovednik broda je ovlašćen da člana posade broda, koji narušava bezbednost plovidbe udalji sa radnog mesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku, odnosno pristanište ukrcavanja, odnosno u luku ili pristanište u kome je sedište brodara.

(4) Ovlašćenja zapovednika odnose se i na brod u teglju ili potiskivanju, a mere se unose u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 81.

(1) Zapovednik broda je ovlašćen, ako se brod nalazi u inostranstvu te ako za vreme putovanja član posade broda, putnik ili drugo lice na brodu izvrši krivično delo, da preduzme, prema okolnostima, mere potrebne da se spreči ili ublaži nastupanje štetnih posledica tog dela i mere za obezbeđenje i pokretanje postupka radi utvrđivanja odgovornosti izvršioca. Ako postoji opasnost da izvršilac dela ponovi ili da pobjegne, zapovednik broda je ovlašćen da ograniči slobodu kretanja na brodu izvršioca

krivičnog dela, da ga liši slobode, da se ispitivanjem izvršioca, svedoka, očevidaca i oštećenih utvrde sve okolnosti pod kojima je delo izvršeno i posledice, koje su nastpile, da se o svakom saslušanju sastavi zapisnik, da se kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili pomoću kojih je krivično delo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog dela vidljivi, kao i da se preduzmu druge mere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično delo izvršeno.

(2) Zapovednik broda je ovlašćen, ako se brod nalazi u inostranstvu, da o izvršenom krivičnom delu podnese izveštaj ovlašćenom predstavniku Republike Srpske i da sa izvršiocom krivičnog dela postupi prema uputstvima tog predstavnika. Po dolasku u luku, odnosno pristanište Republike Srpske u koje brod najpre uplovi, zapovednik broda je dužan da izvršioca krivičnog dela preda nadležnom organu u toj luci, odnosno pristaništu sa pismenim izveštajem o izvršenom krivičnom delu i zapisnicima i predmetima navedenim u ovom članu. Preduzete mere unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 82.

(1) Zapovednik broda je obavezan da, ako bilo koji član posade broda samovoljno napusti brod, prijavi napuštanje broda kapetaniji, odnosno u inostranstvu – ovlašćenom predstavniku Republike Srpske.

(2) Zapovednik broda je obavezan da sastavi zapisnik i utvrdi, koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu. Zapisnik se sastavlja u prisustvu dvojice svedoka, a potpisuju ga zapovednik broda i svedoci. Belešku o samovoljnom napuštanju broda i stvarima člana posade, koje su ostale na brodu i njihovoj predai nadležnom organu, zapovednik broda dužan je da unese u brodski dnevnik. Nadležni organ u luci, odnosno pristaništu, koji primi lične stvari i isprave člana posade, koji je samovoljno napustio brod, predaće ih njegovoj užoj porodici ili roditeljima, a ako njih nema – licu koje odredi nadležni organ starateljstva.

(3) Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa. Ako je član posade bio sprečen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, smatra se da je samovoljno napustio brod ako se u roku od tri dana, od dana odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, nije prijavio organu iz stava 1. ovog člana.

Deo sedmi

KAPETANIJE I NADZOR

Glava 1.

Kapetanija

Član 83.

(1) Kapetanija je podružna jedinica Ministarstva saobraćaja i veza za obavljanje poslova određenih ovim zakonom, drugim zakonom i propisima Republike Srpske.

(2) Kapetanija može imati ispostavu kapetanije.

(3) Odluku o osnivanju i sedištu kapetanije, odnosno ispostave kapetanije donosi Vlada Republike Srpske.

(4) Propise o rukovodiocima kapetanije, o inspektorima bezbednosti plovidbe i ostalim stručnim licima u kapetaniji, o stručnoj spremi, ovlašćenjima i legitimacionim isprava rukovodioca kapetanije, inspektora bezbednosti plovidbe i ostalih stručnih lica u kapetaniji, o službenim odelima i oznakama na službenim odelima rukovodioca kapetanije, inspektora bezbednosti plovidbe i ostalih

stručnih lica u kapetaniji, o vozilima, plovnim i plutajućim objektima i oznakama na plovnim i plutajućim objektima kapetanije donosi ministar saobraćaja i veza.

(5) Kapetanija je ovlašćena da izdaje dopunski akt o uređenju plovidbe ("saopštenje brodarstvu") kojim na najneposredniji način, po ukazanoj potrebi i na određenim delovima unutrašnjih plovnih puteva, privremeno uređuje plovidbu, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 84.

(1) Kapetanija obavlja:

- 1) inspeksijske poslove bezbednosti plovidbe;
- 2) poslove nadzora plovidbe plovnih objekata i postavljanja i premeštanja plutajućih objekata;
- 3) poslove nadzora ispravnog funkcionisanja objekata bezbednosti plovidbe;
- 4) poslove traganja i spasavanja lica i stvari na unutrašnjim vodama;
- 5) poslove hidrološkog obezbeđenja plovidbe na unutrašnjim vodama;
- 6) poslove nadzora unutrašnjih voda u cilju sprečavanja zagađivanja unutrašnjih voda opasnim i drugim štetnim materijama sa plovnih plutajućih objekata;
- 7) poslove vođenja upisa i brisanja plovnih i plutajućih objekata;
- 8) poslove izdavanja brodskih isprava i knjiga koje po odredbama ovog zakona izdaje kapetanija;
- 9) poslove izdavanja brodarskih i pomorskih knjižica;
- 10) poslove utvrđivanja sposobnosti za plovidbu određenih plovnih i plutajućih objekata;
- 11) poslove utvrđivanja stručne osposobljenosti za upravljanje određenim plovnim i plutajućim objektima;
- 12) poslove održavanja reda u lukama, odnosno pristaništima, zimovnicima, zimskim skloništim, pristanima, tovarištima, marinama, skelskim prelazima, kupalištima i ostalim delovima voda i obala unutrašnjih plovnih puteva;
- 13) tehničke i druge upravne poslove bezbednosti plovidbe;
- 14) druge poslove, koje odredi Ministarstvo saobraćaja i veza.

(2) Ispostava kapetanije obavlja:

- 1) poslove iz stava 1. ovog člana koje odredi ministar saobraćaja i veza;
- 2) poslove održavanja reda u lukama, odnosno pristaništima, zimovnicima, zimskim skloništim, pristanima, tovarištima, marinama, skelskim prelazima, kupalištima i ostalim delovima voda i obala unutrašnjih plovnih puteva.

Glava 2.

Inspeksijski nadzor

Član 85.

(1) Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona obavljaju inspektori.

(2) Kapetan pristaništa, odnosno lučki kapetan ima sva prava, dužnosti i ovlašćenja, koja na osnovu ovog zakona i drugih propisa ima inspektor plovidbe.

(3) U vršenju nadzora, inspektor izdaje naređenja i izriče zabrane pismenim rešenjem.

Član 87.

(1) Nadzorom nad stručnim civilnim brodom proverava se da li brod ima važeće brodsko svedočanstvo, važeće uverenje o

baždarenju, dozvolu za obavljanje prevoza, dozvolu za vađenje potonule stvari.

(2) Ako strani brod ima važeće isprave iz stava 1. ovog člana nadzor se ograničava na proveru da li odgovara položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka podacima iz tih isprava, da li je brod krcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno slobodnog boka, da li je teret pravilno raspoređen prema uslovima navedenim u tim ispravama, da li strani brod, koji vrši ukrcavanje i iskrcavanje tereta ima važeću ispravu kojom se iskazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta i da li je stanje tih uređaja u skladu sa podacima iz te isprave.

(3) Ako se utvrdi da strani brod nema važeće isprave, da položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka ne odgovara podacima iz tih isprava, da brod nije ukrcan u skladu sa teretnom linijom, odnosno slobodnog boka, da teret nije pravilno raspoređen – zabraniće se brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa sve dok ne bude mogao da nastavi plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu.

(4) Ako se utvrdi da strani brod zbog nedostataka zagađuje životnu sredinu uljem, opasnim ili drugim štetnim materijama zabraniće se brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa sve dok se ti nedostaci na njemu ne uklone.

(5) Ako se utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskog uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje stvari, ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije u skladu sa podacima iz te isprave – zabraniće se ukrcavanje, odnosno iskrcavanje stvari uređajima broda.

(6) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrde nedostaci iz ovog člana, o utvrđenom stanju i preduzetim merama obavestiće se strani diplomatski, odnosno konzularni organ države čiju zastavu brod vije.

(7) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora iz opravdanih razloga posumnja da stanje stranog broda bitno ne odgovara podacima iz brodskih isprava ili da je strani brod ukrcao veći broj putnika od dozvoljenog ili da nema najmanji broj stručno osposobljenih članova posade ili da je očito brod u takvom stanju, odnosno sa takvim brojem putnika, odnosno takvim stanjem posade da ne bi bio sposoban da nastavi plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu – zabraniće se isplavljanje iz luke.

Član 88.

(1) U obavljanju inspeksijskog nadzora nad sposobnošću broda za plovidbu proverava se da li brod ima važeće brodske isprave i knjige, da li su na brodu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja brodskih isprava nastale takve bitne promene zbog kojih je očigledno da brod u takvom stanju nije sposoban da plovi bez opasnosti za lica i stvari na njemu i opasnosti za ljudsku okolinu, da li brod ispunjava uslove iz člana 92. ovog zakona, da li je na bokovima broda ucrtana propisana oznaka teretne linije, odnosno linije slobodnog boka, da li posada uvežbana u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje, odnosno uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i proverava se da li brod ima važeći registar teretnog uređaja i da li stanje uređaja za iskrcavanje i ukrcavanje odgovara podacima iz registra uređaja.

(2) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrde nedostaci broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu – narediće se zapovedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(3) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve prirode da ugrožavaju bezbednost broda, lica i stvari na njemu i ljudske okoline – zabraniće se brodu dalja plovidba sve dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzeće mu se isprava o sposobnosti za plovidbu.

(4) Ako se u obavljanju inspekcijuskog nadzora utvrdi da brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu sa registrom teretnog uređaja – zabraniće se obavljanje ukrcavanja, odnosno iskrcavanja ili prekrcavanja stvari sopstvenim uređajima za obavljanje tih radnji.

Član 89.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijuskog nadzora utvrdi da luke, odnosno pristaništa otvorena za međunarodni saobraćaj ne odgovaraju propisanim uslovima, ili da je stanje luka, odnosno pristaništa i zimovnika takvo da predstavlja opasnost za bezbednost plovniha objekata – narediće se pravnom licu ili ovlašćenom organu, koje iskorišćava luku, odnosno pristanište i zimovnik da u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u određenom roku preduzmu odgovarajuće mere ili obave potrebne radove.

(2) Ako odgovarajuće mere ili potrebni radovi ne budu izvršeni u određenom roku, inspektor bezbednosti plovidbe zabraniće pristajanje plovniha objekata uz deo operativne ili druge obale za koji je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno bezbedno pristajanje plovniha objekata, odnosno zabraniće upotrebu operativne ili druge obale ili njenog dela kao i sidrišta i zimovnika, koji neposredno ugrožava bezbednost plovniha objekata, lica i stvari kod ukrcavanja, odnosno iskrcavanja i prekrcavanja ili ako preti opasnost da se zbog neispravnog uređaja zagadi ljudska okolina, odnosno zabraniće promet u luci, odnosno pristaništu, sidrištu, zimovniku sve dok je bezbednost plovidbe neposredno ugrožena zbog neodržavanja ovih objekata u ispravnom stanju.

(3) Ako se u obavljanju inspekcijuskog nadzora utvrdi da je stanje plovniha puta ili objekta bezbednosti za poboljšanje uslova plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava bezbednost plovidbe – narediće se pravnom licu ili drugom organu koji održava ili obeležava plovne puteve da ukloni smetnje na plovnom putu i objektima bezbednosti za poboljšanje uslova plovidbe, odnosno da plovni put i sve objekte dovede u stanje za bezbednu plovidbu i privremeno zabrani plovidbu ako na plovnom putu nisu preduzete mere za bezbednu plovidbu.

(4) Ako se u obavljanju inspekcijuskog nadzora utvrdi da plovni put nije obeležen, da objekti za obeležavanje i signalizaciju ne rade ispravno, odnosno da radio-stanice ne rade u skladu sa propisima o radio-saobraćaju – narediće se pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova održavanja i obeležavanja objekata bezbednosti plovidbe da plovni put obeleži, da objekte za obeležavanje i signalizaciju dovede u ispravno stanje i da obezbedi pravilan rad radio-stanica i da po potrebi privremeno zabrani plovidbu do otklanjanja smetnji za plovidbu.

(5) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da se izgradnja, odnosno održavanje hidrograđevinskih objekata, kao i ostalih radova na unutrašnjim plovniha putevima i obalama tih puteva obavlja na način kojim se ugrožava bezbednost plovidbe narediće izvođaču radova privremenu zabranu daljih radova, a po potrebi uklanjanje materijala koji ugrožava bezbednost plovidbe.

(6) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da član posade nema ovlašćenje za obavljanje određenih poslova ili nema važeću ispravu o ukrcavanju – narediće da se u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak, a ako član posade ne otkloni utvrđeni nedostatak, inspektor bezbednosti plovidbe narediće zapovedniku broda da iskrca tog člana posade.

(7) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da je član posade ili lice koje upravlja čamcem u tolikoj meri umorno, bolesno ili pod dejstvom droga (psihoaktivnih, odnosno psihotropnih supstanci) ili takvom duševnom, odnosno telesnom stanju da je nesposobo za obavljanje poslova u vezi sa bezbednošću plovidbe narediće zapovedniku da ga smeni sa dužnosti, odnosno spreči da upravlja čamcem.

(8) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da brod nema dozvolu za obavljanje prevoza putnika i stvari, teglenja, odnosno potiskivanja ili drugih plovidbenih poslova, odnosno da je brod ukrcao veći broj lica ili veću količinu stvari nego što je dozvoljeno, ili je teret smešten tako da ugrožava bezbednost broda ili lica na njemu narediće da se iskrcaju prekobrojna lica, odnosno da se iskrca količina tereta iznad dozvoljene granice, odnosno da se teret smesti na propisan način.

(9) Ako zapovednik broda nema dozvolu ili ne izvrši naredenja iz stava 8. ovog člana inspektor bezbednosti plovidbe zabraniće brodu isplovljenje, odnosno zabraniće njegovu plovidbu.

Član 90.

(1) Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da je povređen ovaj zakon ili drugi propis ima pravo i obavezu da u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima naredi otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku, podnese predlog za pokretanje prekršajnog postupka, postupka za privredne prestupe i krivičnog postupka, odnosno da preduzme i druge mere i da izvrši i druge radnje za koje je ovim zakonom i drugim propisima ovlašćen.

(2) Inspektor bezbednosti plovidbe dužan je da vodi evidenciju o izdatim naređenjima, preduzetim merama i predlozima za pokretanje postupaka.

(3) Inspektor bezbednosti plovidbe dužan je da kao tajnu čuva podatke koje sazna vršenjem inspekcijuskog nadzora ako su ti podaci službena, poslovna ili vojna tajna.

(4) Inspektor bezbednosti plovidbe dužan je da pri vršenju inspekcijuskog nadzora ima legitimacionu ispravu.

(5) Inspektor bezbednosti plovidbe dužan je da pri vršenju inspekcijuskog nadzora nosi službeno odelo.

Deo osmi

PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA, UPIS I BRISANJE PLOVNIH I PLUTAJUĆIH OBJEKATA

Glava 1.

Pripadnost i identifikacija broda

Član 91.

Pripadnost Republici Srpskoj brod stiče upisom u odgovarajući upisnik brodova, odnosno izdavanjem Brodskog svedočanstva.

Član 92.

(1) Brod koji je upisan u upisnik brodova mora imati ime i ime luke, odnosno pristaništa upisa.

(2) Brod iz stava 1. ovog člana mora da nosi i druge oznake za identifikaciju određene tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu, odnosno sposobnosti za plutanje plutajućih objekata.

(3) Dva broda ne mogu da imaju isto ime, odnosno oznaku za identifikaciju.

(4) Ostali plovni, odnosno plutajući objekti moraju da imaju oznaku određenu tehničkim pravilima pravnog lica ovlašćenog za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu, odnosno sposobnosti za plutanje plutajućih objekata.

(5) Dva plovna, odnosno dva plutajuća objekta ne mogu da imaju istu oznaku za identifikaciju.

(6) Sidra na brodovima unutrašnje plovidbe moraju da imaju oznaku pripadnosti brodu, odnosno brodaru unutrašnje plovidbe.

(7) Propise o određivanju imena i oznaka, vođenju evidencije o imenima i oznakama plovnih i određenih plutajućih objekata donosi ministar saobraćaj i veza.

Glava 2.

Upis i brisanje brodova

Član 93.

(1) U upisnik brodova mora da se upiše brod koji je u celini u svojini fizičkih lica koja su državljani Republike Srpske sa prebivalištem u Republici Srpskoj, odnosno pravnih lica sa sedištem u Republici Srpskoj.

(2) U upisnik brodova može da bude upisan:

1) brod koji je u celini ili delom u svojini stranog lica ili državljanina Republike Srpske sa prebivalištem u inostranstvu,

2) brod koji je u celini ili delom u svojini stranog lica ili državljanina Republike Srpske sa prebivalištem u inostranstvu, a brodar tog broda je pravno lice sa sedištem u Republici Srpskoj ili državljanin Republike Srpske sa prebivalištem u Republici Srpskoj – pod uslovom da se sa zahtevom brodar Republike Srpske za upis tog broda u upisnik brodova saglasi njegov vlasnik,

3) brod koji je u celini ili delom u svojini stranih lica pod uslovom da Republika Srpska vrši kontrolu u upravnim, ekonomskim i tehničkim pitanjima nad brodom i ako taj upis odobri Ministarstvo saobraćaja i veza Republike Srpske,

4) jahta (u statusu broda) koja je u celini ili delom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica ili lica bez državljanstva ili državljanina Republike Srpske koji nema prebivalište u Republici Srpskoj ako jahta pretežno boravi u unutrašnjim vodama Republike Srpske.

(3) Za izdavanje dozvole za upis stranog broda u upisnik Republike Srpske, vlasnik, odnosno brodar je dužan da podnese rešenje o odobrenju privremenog uvoza broda po osnovu zakupa ili jedinstvenu carinsku ispravu za privremeni, odnosno redovan uvoz broda.

(4) Rešenje kojim se odbija upis broda, odnosno jahte ne mora da sadrži razloge zbog kojih je upis odbijen.

(5) Vlasnik broda, odnosno vlasnik jahte koji nema prebivalište u Republici Srpskoj dužan je da ovlasti pravno ili fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srpskoj da ga u vreme odsutnosti zastupa pred nadležnim organima Republike Srpske.

Član 94.

(1) U upisnik brodova u gradnji može se na zahtev vlasnika upisati brod koji se gradi u brodogradilištima u Republici Srpskoj.

(2) Ne može se upisati u upisnik brodova Republike Srpske brod koji je upisan u strani upisnik brodova.

Član 95.

(1) Brod se briše iz upisnika:

1) ako je propao ili se pretpostavlja da je propao,

2) ako više ne ispunjava uslove iz člana 93. ovog zakona,

3) ako se trajno povuče iz plovidbe,

4) ako se upiše u drugi upisnik brodova koji se vodi u Republici Srpskoj.

(2) Pretpostavlja se da je brod propao ako su od prijema poslednje vesti o brodu protekla tri meseca. U tom slučaju se pretpostavlja da je brod propao onog dana kada su primljene poslednje vesti o njemu.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji.

Član 96.

(1) Upisnici brodova su javne knjige.

(2) Svako ima pravo da pregleda i prepisuje glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika broda i imenik brodova.

(3) Kapetanija koja vodi upisnik brodova dužna je, uz naplatu određene naknade, da licu koje to zahteva, izda uverenje o stanju upisa u upisnik brodova ili upisnik brodova u gradnji, kao i prepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, a ko upisi u upisniku upućuju na te isprave.

(4) Uverenja i prepisi isprava iz stava 3. ovog člana jesu javne isprave.

(5) Ko se u pravnom prometu, postupajući savesno pouzda u podatke upisane u upisnik brodova ne snosi pravne posledice koje iz toga nastanu ako se kasnije dokaže da su podaci netačni.

Član 97.

(1) Za upis brodova postoje:

1) upisnik brodova unutrašnje plovidbe,

2) upisnik javnih brodova unutrašnje plovidbe,

3) upisnik brodova u gradnji.

(2) Upisnici brodova i upisnik brodova u gradnji sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.

(3) Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji sastoji se iz uložaka.

(4) Uložak ima list A, list B i list C.

(5) Uložak glavne knjige upisnika javnih brodova unutrašnje plovidbe ima samo list A i list B.

(6) Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

(7) Domaći ratni plovni objekti i domaći ratni plutajući objekti upisuju se u poseban registar Ministarstva odbrane.

Član 98.

U list A glavne knjige uložka upisnika brodova u gradnji upisuju se podaci o identitetu broda, odnosno broda u gradnji i njihove osnovne tehničke karakteristike.

Član 99.

(1) U list B uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji, za brod u svojini preduzeća ili drugog pravnog lica upisuje se firma, odnosno naziv i sedište vlasnika broda, ili broda u gradnji, odnosno ime i prebivalište fizičkog lica, odnosno firma, odnosno naziv i sedište pravnog lica koje je vlasnik broda i ograničenja vlasnika u pogledu raspolaganja brodom ili brodom u gradnji.

(2) U list B iz stava 1. ovog člana upisuje se firma, odnosno naziv i sedište, odnosno ime i prebivalište brodar ako je brod u celini ili delimično u svojini stranca, a upis je izvršen na osnovu člana 93. ovog zakona. U ostalim slučajevima, ti podaci o brodaru mogu da se upišu radi evidentiranja postojanja brodar koji nije vlasnik broda.

(3) U list B upisnika brodova u gradnji mogu, radi evidentiranja, da se upišu i firma, odnosno naziv i sedište, odnosno lično ime i prebivalište brodar i naručioca.

Član 100.

(1) U list C uložka glavne knjige upisnika brodova za brod u svojini preduzeća ili drugog pravnog lica upisuje se ugovorno založno pravo, zakup broda i brodarski ugovor na vreme za ceo brod.

(2) U list C uložka glavne knjige upisnika brodova za brod koji je u svojini fizičkog lica ili pravnog lica upisuju se stvarna prava kojima je brod ili deo broda opterećen, kao i prava stečena na tim pravima, zakup broda, brodarski ugovor na vreme za ceo brod, pravo preče kupovine kao i druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broda, zabrane opterećivanja i otuđivanja, kao i sve zabeleške za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

(3) U list C uložka glavne knjige upisnika brodova u gradnji upisuju se za brod u gradnji podaci iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Propise o upisu brodova u određene upisnike, o podacima koji se unose u list A glavne knjige upisnika brodova, o zbirkama isprava, o pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike brodova, o obrascima tih isprava i knjiga donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Član 101.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, na postupak za upis i brisanje brodova na odgovarajući način primenjivaće se odredbe prethodnih saveznih propisa o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi.

Glava 3.

Upis i brisanje čamaca i plutajućih objekata

Član 102.

(1) Čamci i plutajući objekti se upisuju u upisnike, koje vodi kapetanija, odnosno njena ispostava na čijem je području prebivalište, odnosno sedište fizičkog ili pravnog lica – vlasnika čamca, odnosno plutajućeg objekta.

(2) Za čamce i plutajuće objekte vodi se:

- 1) upisnik čamaca,
- 2) upisnik plutajućih objekata.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana čamac se može upisati u upisnik čamaca kapetanije, odnosno njene ispostave na čijem području čamac stalno ili pretežno boravi.

Član 103.

(1) U upisnik se upisuje čamac ili plutajući objekat koji je u celini u svojini fizičkog ili pravnog lica sa prebivalištem, odnosno sedištem u Republici Srpskoj.

(2) U upisnik se može upisati čamac ili plutajući objekat, koji je u celini ili delom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica, lica bez državljanstva ili državljanina Republike Srpske, koji nema prebivalište u Republici Srpskoj ako čamac ili plutajući objekat pretežno boravi u unutrašnjim vodama Republike Srpske.

(3) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta, koji nema prebivalište u Republici Srpskoj je dužan da ovlasti pravno ili fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srpskoj da ga u vremenu odsutnosti zastupa pred nadležnim organima Republike Srpske.

(4) U upisnike čamaca i plutajućih objekata ne mogu da se upišu čamci i plutajući objekti, koji su upisani u strane upisnike čamaca i plutajućih objekata.

(5) Čamac i plutajući objekat, koji su upisani u odgovarajući upisnik, moraju da imaju oznaku a mogu da imaju i ime.

(6) Dva čamca ili dva plutajuća objekta ne mogu da imaju istu oznaku, odnosno ime.

(7) Upisnici čamaca i plutajućih objekata su javne knjige a izvod iz upisnika ima dokaznu snagu javne isprave.

(8) Ako se promeni vlasnik čamca ili plutajućeg objekta vrši se ponovni upis čamca ili plutajućeg objekta.

(9) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta dužan je da prijavi svaku promenu podatka, koji se unose u upisnik u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

(10) Kapetanija izdaje rešenje o upisu čamca i plutajućeg objekta u odgovarajući upisnik.

(11) Propise o učesnicima čamaca i plutajućih objekata, obrascima i sadržini i načinu vođenja donosi Ministar saobraćaja i veza.

Član 104.

(1) Kapetanija će doneti rešenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika:

1) ako čamac ili plutajući objekat propadne, nestane ili bude uništen,

2) ako čamac ili plutajući objekat bude trajno povučen iz plovidbe,

3) ako protekne više od 30 dana od dana isteka registracije čamca ili plutajućeg objekta,

4) ako više ne postoje uslovi iz čl. 103. ovog zakona.

(2) Smatra se da su čamac ili plutajući objekat propali ili nestali ako je od prijema poslednje vesti o njima proteklo više od tri meseca. U tom slučaju, smatra se da su čamac ili plutajući objekat propali ili nestali narednog dana od dana prijema poslednje vesti.

(3) Kapetanija će izdati rešenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika:

1) ako čamac postane pripadak broda ili drugog plovila,

2) ako se pregradnjom skрати na dužinu manju od tri metra,

3) ako se upiše u neki drugi domaći ili strani upisnik.

(4) Vlasnik čamca i plutajućeg objekta obavezan je da u roku od 15 dana od dana nastanka slučaja iz st. 1. i 3. ovog člana podnese kapetaniji upisa zahtev za brisanje čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika.

Član 105.

(1) Odredbe o upisu i brisanju čamaca i plutajućih objekata odnose se na:

1) čamce koji su pripadak broda ili drugog plovnoeg objekta,

2) sportske čamce bez sopstvenog pogona (veslačke čamce, kajake, kanue, jedrilice i slične plovne objekte),

3) čamce kraće od tri metra, pod uslovom da ne plove na vodama u graničnom pojasu Republike Srpske,

4) čamce i plutajuće objekte koji se upisuju i brišu po posebnim propisima Republike Srpske.

(2) Odredba odredbe o upisu i brisanju čamaca i plutajućih objekata odnose se na čamce posebne konstrukcije i pogonskog uređaja, koji omogućuje da klizi po vodi (gliser i slični plovni objekti).

(3) Propise o upisu i brisanju čamaca i plutajućih objekata, o ispravama i upisnicima, obrascima i sadržaju isprava i upisnika donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Deo deveti

OSNOVI SVOJINSKO-PRAVNIH ODNOSA, POSTUPAK ZA UPISIVANJE I BRISANJE BRODOVA, BRODAR, OBLIGACIONI ODNOSI, POSTUPAK IZVRŠENJA I OBEZBEDENJA NA BRODOVIMA

Član 106.

(1) Brod i brod u gradnji su pokretne stvari.

(2) Brod može da bude u svojini domaćeg ili stranog lica, u granicama i pod uslovima određenim propisima Republike Srpske.

(3) Na osnovu pravnog posla, prava na brodu stiču se upisom u upisnik brodova.

(4) Brod koji je u svojini stranog lica može da ima pripadnost Republici Srpskoj pod uslovima određenim u članu 93. ovog zakona.

Član 107.

Do donošenja odgovarajućih propisa o svojinsko-pravnim odnosima, o postupku za upisivanje i brisanje brodova, o brodaru, o obligacionim odnosima – ugovorima, o ugovorima o plovidbenom agencijskom poslu, o ugovorima o plovidbenom osiguranju, o zajedničkim havarijama, o postupku izvršenja i obezbeđenja na brodovima – primenjivaće se na odgovarajući način kao pravna pravila propisi o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi prethodne Jugoslavije pod uslovom da nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, Ustavom, drugim zakonima i propisima Republike Srpske.

Deo deseti

PREVOZ I PLOVIDBENI POSLOVI

Glava 1.

Prevoz putnika i stvari

Član 108.

(1) Prevozi na unutrašnjim vodama Republike Srpske mogu biti:

- 1) javni prevozi,
- 2) prevozi za sopstvene potrebe,
- 3) međunarodni prevozi,
- 4) međudržavni prevozi,
- 5) prevozi za treće države ili iz trećih država,
- 6) unutrašnji prevozi,
- 7) vangabaritni prevozi,
- 8) vanredni prevozi.

(2) Javni prevoz je prevoz putnika i stvari plovilima, koji je uz jednake uslove svakome dostupan i koji se obavlja na osnovu ugovora o prevozu.

(3) Prevoz za sopstvene potrebe je prevoz plovilima, koji vrše fizičko ili pravno lice za sopstvene potrebe.

(4) Međunarodni prevoz je prevoz plovilima iz bilo koje domaće luke, odnosno pristaništa u stranu luku, odnosno pristanište ili obratno.

(5) Međudržavni prevoz je prevoz plovilima, koji se obavlja između luka, odnosno pristaništa dve države.

(6) Prevoz za treće države ili iz trećih država je prevoz koji vrši brodar jedne države iz luke, odnosno pristaništa druge države za neku treću državu i obratno.

(7) Unutrašnji prevoz je prevoz plovilima iz jedne domaće luke, odnosno pristaništa u drugu domaću luku, odnosno pristanište.

(8) Propise o prevozima na unutrašnjim vodama donosi Ministarstvo saobraćaja i veza.

Član 109.

(1) Prevoz unutrašnjim vodama u domaćem saobraćaju mogu da obavljaju samo domaći brodovi.

(2) Domaći brodar može da obavlja javne prevoze putnika i stvari u domaćem i međunarodnom saobraćaju ako je registrovan za poslove prevoza na unutrašnjim vodama.

(3) Domaće fizičko ili pravno lice može da obavlja prevoze za sopstvene potrebe u domaćem saobraćaju ako je registrovano za poslove prevoza na unutrašnjim vodama.

(4) Prevoz putnika i stvari između luka, odnosno pristaništa i drugih delova unutrašnjih voda (kabotaža) mogu da vrše samo brodovi upisani u upisnik brodova Republike Srpske.

(5) Ne smatra se kabotažom prevoz putnika stranom jahtom ili stranim čamcem ako se taj prevoz ne naplaćuje.

(6) Ministarstvo saobraćaja i veza može da dozvoli stranom brodu prevoz praznih kontejnera u njegovoj eksploataciji između luka, odnosno pristaništa Republike Srpske po osnovu uzajamnosti, kao i prevoz stvari i putnika između luka, odnosno pristaništa Republike Srpske ako to zahteva opšti interes Republike Srpske.

Glava 2.

Tegljenje, potiskivanje i drugi plovidbeni uslovi

Član 110.

(1) Tegljenje, odnosno potiskivanje je plovidbeni posao kada brod sa sopstvenim pogonom tegli, odnosno potiskuje drugi plovni ili plutajući objekat na unutrašnjim vodama.

(2) Tegljenje, odnosno potiskivanje vrši se na osnovu ugovora o tegljenju, odnosno potiskivanju.

(3) Tegljenje, odnosno potiskivanje može da obavlja domaće fizičko ili pravno lice ako je registrovano za poslove tegljenja, odnosno potiskivanja na unutrašnjim vodama.

Član 111.

(1) Drugi plovidbeni poslovi su poslovi koji nisu utvrđeni odredbama ovog zakona o prevozu putnika i stvari, odredbama o tegljenju, odnosno potiskivanju, a obavljaju se plovim ili plutajućim objektima na unutrašnjim vodama.

(2) Drugi plovidbeni poslovi vrše se na osnovu ugovora u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa Republike Srpske.

(3) Ako ovim zakonom nije drukčije određeno na poslove prevoza putnika i stvari, poslove tegljenja, odnosno potiskivanja i druge plovidbene poslove primenjivaće se na odgovarajući način kao pravna pravila odredbe prethodnih saveznih propisa o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi pod uslovom da nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, drugih zakona i propisa Republike Srpske.

Glava 3.

Vangabaritni prevozi i vanredni prevozi

Član 112.

(1) Vangabaritni prevozi su prevozi tereta posebnih gabarita (težine, dimenzija i sl.) koji se mogu obavljati samo po odobrenju Ministarstva za saobraćaj i veze.

(2) Vanredni prevozi su prevozi za potrebe oružanih snaga, koji se mogu obavljati samo po odobrenju Ministarstva saobraćaja i veza.

Deo jedanaesti

PLOVIDBENE NEZGODE

Glava 1.

Sudar brodova**Član 113.**

(1) Odredbe ove glave zakona odnose se na svaki plovni i plutajući objekat.

(2) Odredbe ove glave zakona osim odredbe člana 117. ovog zakona odnose se i na ratne brodove u mirnodopskim uslovima.

(3) Odredbe ove glave zakona ne odnose se na ograničenje odgovornosti broдача kao i na prava i obaveze utvrđene ugovorom o iskorišćavanju brodova ili nekim drugim ugovorom.

Član 114.

Plovidbena nezgoda je vanredni događaj na unutrašnjim vodama nastao u plovidbi ili iskorišćavanju plovnog i plutajućeg objekta, plovnog puta ili objekta na njemu, pri kojem je došlo do ljudskih žrtava ili telesnih oštećenja, materijalne štete ili zagađivanja životne sredine.

Član 115.

Brođar, odnosno vlasnik broda odgovoran je za štetu za koju se dokaže da je prouzrokovana njihovom krivicom i to za štetu:

1) koju brođar, lica na brodu ili stvari na brodu pretrpeli zbog sudara brodova,

2) koju jedan brod prouzrokuje drugom brodu zbog vršenja manevra ili propuštanja da izvrši manevar ili zbog nepridržavanja propisa o bezbednosti plovidbe pa i ako do sudara između brodova nije došlo,

3) koju prouzrokuje usidreni brod ili se nanese usidrenom brodu,

4) koju prouzrokuje jedan drugome brodovi, koji plove u sastavu istog teglja, odnosno u istom potiskivanom sastavu.

Član 116.

(1) Ako je šteta prouzrokovana krivicom dva ili više brodova, svaki brod odgovara srazmerno svojoj krivici.

(2) Ako se obim krivice ne može utvrditi, odgovornost brodova za štetu je solidarna – deli se na jednake delove.

(3) Pod odgovornošću broдача podrazumeva se odgovornost broдача ili vlasnika broda.

(4) Kod štete prouzrokovane sudarom brodova nadoknađuje se i izgubljena dobit, bez obzira na stepen krivice.

(5) Ako je sudarom brodova prouzrokovana smrt ili telesna povreda nekog lica, za štetu nastalu smrću ili telesnom povredom odgovaraju solidarno brodovi čijom krivicom je došlo do sudara.

(6) Za naknadu štete prouzrokovanu na brodu koji nije kriv za sudar, kao i stvarima na njemu, odgovaraju solidarno brodovi čijom je krivicom došlo do sudara.

Član 117.

(1) Brod koji je u slučajevima iz člana 116. ovog zakona za ime naknade štete platio više nego što iznosi deo naknade srazmeran njegovoj krivici ima pravo da zahteva od drugog broda povrat (regres) više plaćenog dela naknade štete srazmerno njegovoj krivici.

(2) Brod koji, iz razloga koji ne zavise od njega, ne može da naplati od drugog broda ili drugih brodova iznos na koji ima pravo prema odredbi stava 1. ovog člana, može naplatu tog iznosa da

zahteva od ostalih brodova čijom je krivicom nastala šteta srazmerno krivici svakog od tih brodova.

(3) Ako je šteta prouzrokovana slučajem ili višom silom, ili ako se ne može utvrditi uzrok zbog koje je nastao sudar brodova, štetu snosi oštećeni.

Član 118.

(1) Zapovednik broda dužan je da brodu sa kojim se sudario brod kojim on zapoveda, ako je moguće, saopšti ime luke, odnosno pristaništa upisa broda, ime poslednje luke odnosno pristaništa iz koje je isplovio i ime luke, odnosno pristaništa u koje plavi.

(2) Vlasnik broda i brođar ne odgovaraju za štetu koja nastane ako zapovednik broda ne izvrši obaveze iz stava 1. ovog člana.

Član 119.

(1) Pravo na podnošenje zahteva za naknadu štete prouzrokovane sudarom broda zastareva protekom dve godine od dana sudara.

(2) Pravo na podnošenje zahteva za povrat (regres) zastareva protekom jedne godine.

(3) Nakon nastanka potraživanja može se pismeno ugovoriti rok zastarelosti, koji je duži od roka iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Zastarelost iz stava 2. ovog člana počinje da teče:

1) od dana pravosnažnosti sudske presude kojom se utvrđuje odgovornost, odnosno solidarna odgovornost,

2) od dana uplate naknade za štetu ako nije pokrenut sudski postupak,

3) od dana kada je poverilac saznao za platežnu nesposobnost svog dužnika.

(5) Rok zastarelosti u slučaju iz stava 3. ovog člana ne može da bude duži od dve godine od dana uplate, odnosno od dana pravosnažnosti sudske presude kada se radi o zahtevu za raspodelu dela duga platežno nesposobnog dužnika.

Glava 2.**Spasavanje i pružanje pomoći****Član 120.**

(1) Odredbe ove glave zakona primenjuju se na svaki plovni i plutajući objekat, uključujući i vazduhoplov – hidroavion koji spasava ili je predmet spasavanja na vodi.

(2) Odredbe ove glave zakona primenjuju se na spasavanje lica, brodova i stvari sa tih brodova.

(3) Odredbe ove glave zakona, osim odredbi čl. 133. i 134., primenjuju se i na ratne brodove.

(4) U smislu ovog zakona, pod spasavanjem podrazumeva se i pružanje pomoći.

Član 121.

(1) Zapovednik broda koji na bilo koji način dozna da se lica, uključujući i neprijatelje u slučaju oružanog sukoba, nalaze u životnoj opasnosti, dužan je da im odmah krene u pomoć najvećom brzinom, obaveštavajući ih o tome ako je to moguće i preduzeti njihovo spasavanje.

(2) Zapovednik broda u opasnosti ima pravo, nakon dogovora sa zapovednicima, koji su odgovorili na njegov poziv u pomoć, a ko je dogovor moguće obaviti, izabrati jedan od tih brodova ili više njih za koje smatra da su najprikladniji da mu pruže pomoć.

(3) Zapovednik ili zapovednici brodova izabrani za pružanje pomoći brodu u opasnosti dužni su da prihvate izbor i da odmah,

najvećom brzinom krenu u pomoć licima koja su u životnoj opasnosti.

(4) Zapovednik broda dužan je da spasava osobe, koje su u životnoj opasnosti i ako se one tome protive ili ako se spasavanju lica protivi zapovednik broda na kojem se ta lica nalaze.

(5) Zapovednik broda nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spasavanje lica u životnoj opasnosti:

1) ako bi preduzimanje tog spasavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapoveda i za lica na tom brodu,

2) ako opravdano smatra da prema posebnim okolnostima slučaja preduzimanje spasavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspešno,

3) ako dozna da je drugi brod izabran i da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio,

4) ako od zapovednika broda u opasnosti ili direktno od lica koja su bila u životnoj opasnosti ili od zapovednika drugog broda, koji je stigao do tih lica bude obavješten da pomoć više nije potrebna.

Član 122.

(1) Zapovednik broda dužan je da u slučaju sudara brodova, ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapoveda i za lica na njemu, pored prvenstvenog spasavanja lica, preduzme spasavanje drugog broda sa kojim se sudario brod kojim on zapoveda.

(2) Zapovednik broda je dužan da bez odlaganja ukloni brod sa plovnog puta ako postoji opasnost da brod potone.

(3) Zapovednik broda je dužan kad se brod kojim on zapoveda nađe u blizini broda, koji daje poziv za pomoć i kad nije bilo sudara, odmah preduzme spasavanje tog broda ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapoveda i za osoblje na tom brodu.

(4) Zapovednik broda dužan je da u brodski dnevnik ubeleži razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spasavanje kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spasavanje broda nakon sudara.

Član 123.

(1) Vlasnik broda ili brodar ne odgovara za štetu, koja nastane u slučaju kada zapovednik broda nije postupio u skladu sa dužnostima određenim u čl. 121. i 122. ovog zakona.

(2) Spasavanje ratnog plovila Republike Srpske i lica na njemu neće se preduzeti u slučaju izričite zabrane zapovednika tog broda.

(3) Odredbe čl. 121. i 122. ovog zakona odnose se i na ratne brodove.

(4) Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, Ministarstvo za odbranu propisao je u kojim slučajevima zapovednik ratnog plovila Republike Srpske nije dužan preduzimati mere spasavanja.

Član 124.

(1) Za spasavanje lica ne pripada nagrada.

(2) Izuzetno, od odredbe stava 1. ovog člana, ako je u spasavanju učestvovalo više spasilaca od kojih su neki spasili lica, a neki brod i stvari sa broda, spasiocu koji je spasao samo lica pripada pravičan deo nagrade za spasavanje priznate spasiocu broda i stvari sa broda.

Član 125.

(1) Odredbe ovog zakona primenjivaće se i na spasavanje broda i stvari sa broda, izuzev ako ugovorom o spasavanju nije drukčije ugovoreno.

(2) Zapovednik broda ili brodar broda u opasnosti imaju pravo da zaključe ugovor o spasavanju u ime vlasnika stvari na brodu.

(3) Stranke ugovorom ne mogu isključiti ili umanjiti svoje obaveze u pogledu zaštite ljudske okoline utvrđene u članu 126. kao ni isključiti odredbe člana 127. ovog zakona.

(4) Za svako spasavanje broda ili stvari sa broda koje je bilo uspešno spasiocu pripada pravična nagrada.

(5) Visina nagrade ne može biti veća od vrednosti spasenog broda, odnosno spasenih stvari.

Član 126.

(1) Spasilac je dužan pri obavljanju spasavanja i pri sprečavanju nastanka ili pri smanjivanju štete na ljudskoj okolini da postupa dužnom pažnjom, da zatraži pomoć drugih spasilaca ako to okolnosti nalažu i da prihvati pomoć drugih spasilaca kada zapovednik broda u opasnosti, odnosno vlasnik stvari sa broda sa razlogom zatraži da tako postupi.

(2) Zapovednik broda, brodar, odnosno vlasnik stvari sa broda u opasnosti dužni su da saraduju sa spasiocem tokom spasavanja, da primene dužnu pažnju pri sprečavanju nastanka štete ili pri smanjenju štete na ljudskoj okolini, a kada brod ili stvari sa broda budu dopremljeni na sigurno mesto, dužan je da prihvati brigu o njima ako to od njih spasilac sa razlogom zatraži.

Član 127.

(1) Sud može na zahtev stranke da poništi ili izmeni ugovor o spasavanju broda ili stvari sa broda:

1) ako je ugovor sklopljen u trenutku ili pod uticajem opasnosti ili ako utvrdi da ugovorne odredbe nisu pravične,

2) ako utvrdi da je stranka na sklapanju ugovora bila navedena prevarom ili namernim prikrivanjem činjenica,

3) ako utvrdi da nagrada utvrđena ugovorom nije srazmerna obimu i značaju preduzetog spasavanja.

(2) Ako stranke nisu zaključile ugovor o spasavanju broda ili stvari sa broda ili ako su takav ugovor zaključile ali nisu ugovorile visinu nagrade za spasavanje, o visini nagrade, u slučaju spora, odlučuje sud.

(3) Sud utvrđuje visinu nagrade za spasavanje uzimajući u obzir:

1) spasenu vrednost broda i stvari sa broda,

2) veštinu i napore spasioca u sprečavanju ili smanjenju štete na ljudskoj okolini,

3) postignut stepen uspeha u spasavanju,

4) prirodu i stepen opasnosti,

5) veštinu i napore spasioca u spasavanju lica, broda i stvari sa broda,

6) utrošeno vreme, stvarne troškove i gubitke spasioca,

7) rizik odgovornosti i druge rizike kojima su bili izloženi spasioci ili njihova oprema,

8) brzinu kojom su usluge pružene,

9) dostupnost i upotrebu brodova i druge opreme namenjene operacijama spasavanja,

10) stanje spremnosti i efikasnosti opreme spasioca i njenu vrednost.

(4) Odredbe stava 3. ovog člana primenjuju se i kada sud na osnovu stava 1. ovog člana menja visinu ugovorene nagrade.

Član 128.

(1) Ako je spasilac obavio spasavanje broda, koji je sam ili svojim teretom pretio da nanese štetu ljudskoj okolini, pa prema odredbi člana 127. stav 3. ovog zakona nema pravo na nagradu za spasavanje, barem u visini posebne naknade u skladu sa ovim

članom, ima pravo na posebnu naknadu od vlasnika tog broda u visini svojih stvarnih troškova.

(2) Ako je spasilac uz uslove utvrđene u stavu 1. ovog člana, svojim delovanjem sprečio nastanak ili smanjio nastanak veće štete ljudskoj okolini, posebna naknada koju vlasnik broda treba da nadoknadi takvom spasiocu može se povećati za 30% stvarnih troškova koje je spasilac imao. Plaćanje naknade do visine od 100% stvarnih troškova spasiocu može odrediti sud u slučaju kada oceni, u skladu sa odredbom člana 127. stav 3. ovog zakona, da je tako utvrđena visina naknade pravična i opravdana.

(3) Troškovi spasioca u smislu st. 1. i 2. ovog člana znače stvarne izdatke, koje je spasilac opravdano uložio pri spasavanju i pravična srazmera za opremu i osoblje, koji su stvarno i sa razlogom bili uključeni u spasavanje, primjenjujući merila utvrđena u članu 127. stav 3. tač. 8, 9. i 10. ovog zakona.

(4) Ukupna posebna naknada po odredbama ovog člana isplatiće se jedino u slučaju da iznosi više i to u delu za koji je ta naknada veća od nagrade za spasavanje na koju spasilac ima pravo na osnovu odredbe člana 127. ovog zakona.

(5) Ako je spasilac svojom krivicom propustio da spreči nastanak ili da smanji nastalu štetu ljudskoj okolini, sud može utvrditi da takav spasilac nema pravo na posebnu naknadu iz ovog člana u određenom delu ili u celini.

(6) Odredbama ovog člana ne isključuje se pravo na povrat stvarnih troškova od vlasnika broda od kojeg je nastala opasnost, odnosno šteta za ljudsku okolinu.

Član 129.

(1) Ako ima više spasilaca, a spasioci se nisu sporazumeli o o srazmernim delovima na koje se među njima treba podeliti nagrada za spasavanje broda ili stvari sa broda, o toj podeli odlučuje sud na osnovu odredbe člana 127. ovog zakona.

(2) Ako ima više spasilaca, svaki od njim ima pravo da samostalno podnese i zahtev za nagradu.

(3) Sud može da smanji nagradu ili da odluči da spasiocu ne pripada nagrada za spasavanje broda ili stvari sa broda ako su spasioci svojom krivicom izazvali potrebu spasavanja ili ako su pri spasavanju učinili krivično delo.

(4) Spasilac koji se upustio u spasavanje broda ili stvari sa broda protiv izričite i nedvosmislene zabrane zapovednika broda, valsnika broda ili brodarar spasavanog broda, odnosno lica ovlašćenog da raspolaže stvarima na spasavanom brodu, nema pravo na nagradu.

Član 130.

(1) Ako se spasavanje broda i stvari sa broda vrši na osnovu ugovora o spasavanju, koji je zaključio zapovednik broda ili brodar broda u opasnosti za spasavanje dužan je da plati brodar spasenog broda, ako ugovorom nije drugačije ugovoreno.

(2) Ako je zaključen ugovor o spasavanju, vlasnik spasenih stvari ili lica koja imaju pravo da raspolažu tim stvarima odgovara solidarno sa licem obaveznim na plaćanje nagrade za spasavanje broda samo za deo nagrade, koji se odnosi na te stvari.

(3) Ako ugovor o spasavanju nije bio zaključen, nagradu za spaseni brod dužan je da plati brodar spasenog broda, a nagradu za spasene stvari vlasnik ili lice koje ima pravo da raspolaže tim stvarima.

Član 131.

(1) Na zahtev spasioca, lice koje plaća nagradu za spasavanje prema odredbama člana 130. ovog zakona dužno je dati

odgovarajuće jemstvo za potraživanje spasioca, uključujući i moguće kamate i troškove postupka.

(2) Vlasnik i brodar spasenog broda dužni su, uz jemstvo iz stava 1. ovog člana da na vreme preduzmu sve nužne mere kako bi vlasnici ili lica ovlašćena da raspolažu stvarima na spasenom brodu mogli dati odgovarajuće jemstvo za svoja dugovanja spasiocu uključujući moguće kamate i troškove postupka.

(3) Bez saglasnosti spasioca, spaseni brod ili stvari sa broda ne mogu se otpremiti iz luke, odnosno pristaništa ili mesta na koje su dopremljeni po završetku spasavanja, sve dok se ne pruži odgovarajuće jemstvo za potraživanje spasioca u odnosu na njih.

Član 132.

Iznos utvrđen pravosnažnom odlukom o visini nagrade za spasavanje ili o posebnoj naknadi spasilac ima pravo da potražuje direktno od osiguratelja broda i stvari sa broda, odnosno od osiguratelja broda, a ko je takav osiguratelj dao jemstvo u pogledu tih iznosa.

Član 133.

(1) Iznos nagrade za spasavanje koji preostane nakon odbijanja iznosa štete nanese brodu spasiocu pri spasavanju i stvarnih troškova nastalih spasavanjem predstavlja čistu nagradu.

(2) Određeni deo čiste nagrade pripada posadi broda spasioca.

(3) Spasilac se ne može odreći dela nagrade, koji pripada članovima posade bez pristanka članova posade broda spasioca.

(4) Svaki član posade broda spasioca može, nakon proteka roka od jedne godine od dana kada je spasavanje završeno tužbom prema brodaru spasenog broda ostvariti nagradu za spasavanje u delu koji predstavlja njegov udeo u toj nagradi, ako brodar spasilac nije podneo u tom roku tužbu za isplatu nagrade za spasavanje.

Član 134.

(1) Pravo na podnošenje zahteva za isplatu nagrade za spasavanje zastareva nakon proteka dve godine od dana kada je spasavanje završeno.

(2) Pravo članova posade prema članu 133. stav 4. ovog zakona zastareva nakon proteka jedne godine.

(3) Nakon što je nastalo potraživanje, stranke mogu pismeno da ugovore rokove zastarelosti koji su duži od rokova utvrđenih u st. 1. i 2. ovog člana.

Član 135.

Odredbe ove glave zakona koje se odnose na nagradu za spasavanje primjenjuju se i u slučaju spasavanja između brodova istog vlasnika broda ili brodarar.

Glava 3.

Vađenje potonulih stvari

Član 136.

(1) Odredbe ove glave zakona primjenjuju se na vađenje ili uništavanje (u daljem tekstu: vađenje) plovni i plutajućih objekata, vazduhoplova – hidroaviona, njihovih delova i tereta i drugih stvari potonulih ili nasukanih u unutrašnjim vodama (u daljem tekstu: potonule stvari), ako se ne radi o njihovom spasavanju.

(2) Na vađenje stvari potonulih za vreme spasavanja ili dok je trajala opasnost u kojoj se brod nalazio neposredno pre započetog spasavanja primjenjuju se odredbe o spasavanju iz ovog zakona.

Član 137.

(1) Potonulu stvar može vaditi domaće ili strano lice koje je vlasnik stvari ili ima pravo raspolaganja tom stvari (u daljem tekstu: ovlašćeno lice), izuzev u slučaju iz čl. 138. i 139. ovog zakona.

(2) Potonula stvar može se vaditi na osnovu odobrenja nadležne kapetanije.

(3) U zahtevu za izdavanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mesto gde se ona nalazi, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o pravu svojine i vreme predviđeno za početak i završetak radova vađenja.

(4) U odobrenju za vađenje potonule stvari kapetanija određuje uslove bezbednosti i rok početka i završetka radova.

(5) Odobrenje za vađenje potonule stvari, koja je od vojnog značaja, kapetanija može dati samo uz prethodnu saglasnost vojnog organa.

(6) Odobrenje za vađenje stvari koje imaju ili se pretpostavlja da imaju obeležje spomenika kulture izdaje kapetanija uz prethodnu saglasnost organizacije za zaštitu spomenika kulture.

(7) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, ovlašćeno lice je dužno bez odlaganja da obavesti kapetaniju koja je izdala odobrenje.

Član 138.

(1) Ako se potonula stvar nalazi na takvom mestu da predstavlja opasnost za plovidbu ili iskorišćavanje prirodnih bogatstava unutrašnjih voda i zagađuje ili može da zagađi ljudsku okolinu, kapetanija će izdati rešenje ovlašćenom licu da u primerenom roku izvadi potonulu stvar.

(2) Ako ovlašćeno lice ne postupi prema rešenju, kapetanija će na trošak i rizik ovlašćenog lica izdati rešenje kojim se vađenje potonule stvari poverava domaćem pravnom ili fizičkom licu.

(3) Ako potonula stvar predstavlja direktnu opasnost ili smetnju za plovidbu, kapetanija može i bez izdavanja rešenja postupiti po odredbi stava 2. ovog člana.

(4) Žalba protiv rešenja iz st. 1, 2. i 3. ovog člana ne zadržava izvršenje rešenja, a podnosi se Ministarstvu za saobraćaj i veze u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

(5) Rešenje iz stava 1. ovog člana, kojim se naređuje vađenje potonule stvari, koja je u vlasništvu stranog lica dostavlja se Ministarstvu saobraćaja i veza.

Član 139.

(1) Ako potonula stvar predstavlja direktnu opasnost ili smetnju za plovidbu, a kapetaniji nije poznato lice ovlašćeno za vađenje potonule stvari ili kada joj je to lice poznato, ali se utvrdi da ono ne namerava vaditi potonulu stvar, ili kada bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari poveriće se domaćem pravnom ili fizičkom licu.

(2) Smatra se da poznato ovlašćeno lice ne namerava preduzeti vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinulo ili napustilo vađenje ako u roku od 30 dana od dana kada je stvar potonula ne dostavi izjavu da namerava vaditi potonulu stvar ili ako u roku od 30 dana od dobijanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari, koje je prekinulo ili napustilo bez opravdanog razloga.

(3) Smatra se da nepoznato ovlašćeno lice ne namerava vaditi potonulu stvar ako u roku od 30 dana ne podnese zahtev za dobijanje odobrenja za vađenje i dokaze o svom pravu na vađenje potonule stvari.

(4) Pravno ili fizičko lice koje je započelo vaditi potonulu stvar na osnovu odredbe člana 138. stav 1. ovog zakona ne sme bez opravdanog razloga prekinuti ili napustiti te radove ako bi njihovo prekidanje ili napuštanje moglo naneti štetu ovlašćenom licu.

(5) Sredstva za vađenje potonule stvari u slučajevima utvrđenim odredbom člana 139. stav 1. ovog zakona kao i troškovi njenog daljeg čuvanja obezbeđuje Ministarstvo za saobraćaj i veze.

(6) Ako ovlašćeno lice postane poznato, dužno je nadoknaditi sredstva iz stava 5. ovog člana uplatom na račun Ministarstva saobraćaja i veza.

Član 140.

(1) Ako su za vađenje potonule stvari potrebna naročita nautička i tehnička sredstva i posebna stručnost, domaće ili strano ovlašćeno lice koje ne raspolaže tim sredstvima, odnosno stručnošću, može svoju potonulu stvar vaditi samo ako te poslove poveri domaćem pravnom ili fizičkom licu registrovanom za obavljanje te delatnosti.

(2) Stranom ovlašćenom licu može se odobriti da vađenje potonule stvari poveri drugom stranom pravnom licu pod uslovom da ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

(3) Vlasnik koji ne izvadi svoju potonulu stvar u roku od pet godina od dana kada je stvar potonula gubi pravo svojine, a potonula stvar prelazi u svojinu Republike Srpske.

(4) Ako se ne može utvrditi kada je stvar potonula, pretpostavlja se da su plovni i plutajući objekti, vazduhoplovi – hidroavioni, njihovi delovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonule sledećeg dana nakon prijema poslednje vesti o potonuću plovnog i plutajućeg objekta i vazduhoplova – hidroaviona, a ostali predmeti onoga dana kada je utvrđeno mesto gde su predmeti potonuli.

Član 141.

(1) Izvođač radova koji obavlja vađenje potonule stvari na osnovu rešenja kapetanije prema odredbama čl. 138. i 139. ili na osnovu ugovora zaključenog sa ovlašćenim licem, a ko tim ugovorom nije ugovoreno drukčije, odgovara za štetu koju prouzrokuje svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbeći ni uz postupanje sa dužnom pažnjom.

(2) Za štetu prouzrokovanu vađenjem potonulih stvari, osim slučajeva iz stava 1. ovog člana, izvođač radova odgovara ako ne dokaže da je za štetu krivo ovlašćeno lice ili lice za koje ono odgovara.

(3) Izvođač radova ima pravo na naknadu za vađenje potonule stvari izuzev ako je vađenje preduzeo protiv izričite zabrane ovlašćenog lica.

(4) Ako stranke drukčije ne ugovore, naknada za vađenje potonule stvari ne može biti veća od vrednosti izvađene stvari.

(5) Ograničenje iz stava 4. ovog člana ne odnosi se na naknadu za vađenje potonule stvari koje je obavljeno na osnovu rešenja iz člana 138. stav 1. ovog zakona kao i za stvari koje imaju ili za koje se pretpostavlja da imaju obeležja spomenika kulture.

(6) Izvođač radova, ako nije ugovoreno drukčije, ima pravo zaloge na izvađenoj potonuloj stvari za obezbeđenje naknade za vađenje i čuvanje stvari i može da zadrži izvađene stvari dok mu vlasnik stvari ne plati naknadu, izuzev za stvari za koje se utvrdi da imaju obeležje spomenika kulture.

(7) Pravo na podnošenje zahteva za plaćanje naknade za vađenje potonule stvari zastareva protekom tri godine od dana kada je obavljeno vađenje potonule stvari.

Glava 4.

Vanugovorna odgovornost vlasnika broda i brodarar

1. Zajednička odredba

Član 142.

(1) Odredbe ove glave zakona primjenjuju se na štetu koju iz vanugovornog odnosa prouzrokuje plovni i plutajući objekat bez obzira na veličinu i namenu, kao i vazduhoplovi – hidroavioni na vodi licima i stvarima izvan broda kao i ljudskoj okolini.

(2) Odredbe ove glave zakona ne primjenjuju se na štete prouzrokovane sudarom brodova i na nuklearne štete.

2. Odgovornost za smrt i telesne povrede

Član 143.

(1) Za smrt i telesne povrede kupaca i drugih lica koje prouzrokuje brod odgovara vlasnik broda i brodar i lice koje je u trenutku događaja upravljalo brodom:

1) ako je smrt ili telesna povreda prouzrokovana u području koje je proglašeno kupalištem ili u kojem je zabranjena plovidbako se ne dokaže da je oštećeni prouzrokovao štetu namerno ili grubom nepažnjom,

2) ako je smrt ili telesna povreda prouzrokovana u lukama, odnosno pristaništima, na prilazima lukama, odnosno pristaništima, na uobičajenim plovnim putevima, na području koje se isključivo koristi za sportsku i sličnu plovidbu (područja veslačkih, jedriličarskih regata, područja za skijanje na vodi i sl.)-ako se dokaže da je brod kriv za smrt, odnosno telesnu povredu lica,

3) ako je smrt ili telesna povreda prouzrokovana na području na kojem su zabranjeni pojedini načini ili sredstva plovidbe (glisiranje, skijanje na vodi, prekoračenje brzine i slični načini i sredstva plovidbe), a smrt, odnosno telesna povreda je nastupila za vreme vršenja zabranjenog načina plovidbe ili zabranjenim sredstvima plovidbe – ako se ne dokaže da je oštećeni prouzrokovao štetu svojom namerom ili grubom nepažnjom.

(2) Vlasnik broda i brodar nisu odgovorni u smislu stava 1. ovog člana ako im je brod protivpravno oduzet.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, odgovorno je, pored lica koje je u trenutku događaja upravljalo brodom i lice koje je protivpravno oduzelo brod.

3. Odgovornost za oštećene stvari i zagađivanje životne sredine

Član 144.

(1) Brod odgovara za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, odnosno pristanišnim uređajima i postrojenjima, plutajućim objektima (balisažnim oznakama, plutačama za vez, podvodnim kablovima i cevovodima i sl.) i drugim objektima u luci, odnosno pristaništu ili na vodi.

(2) Brod ne odgovara za štetu iz stava 1. ovog člana u meri u kojoj je šteta prouzrokovana krivicom pravnog lica koje upravlja lukom, odnosno pristaništem ili je odgovorno za stanje obale, lukobrana, uređaja i postrojenja.

(3) Pod odgovornošću broda prema stavu 1. ovog člana podrazumeva se odgovornost vlasnika broda, odnosno brodarar.

(4) Izuzetno od odredaba člana 145. ovog zakona, odredbe ovog člana primenjuju se i na štete koje prouzrokuje brod izlivanjem ili izbacivanjem opasnih i štetnih materija za ljudsku okolinu (ulja, otpadnih tekućih goriva i njihovih mešavina, otpadnih voda, drugih otpadnih stvari i drugih sličnih predmeta).

4. Odgovornost za zagađivanje sa broda izlivanjem ulja koje se prevozi kao teret

Član 145.

(1) Za štetu koju prouzrokuje brod koji prevozi ulje kao rasuti teret izlivanjem ili izbacivanjem tog ulja odgovara vlasnik broda – ako ne dokaže da je izlivanje, odnosno izbacivanje ulja:

1) posledice rata, neprijateljstva, građanskog rata, pobune ili prirodne pojave, vanredne, neizbežne ili neotklonjive prirode,

2) radnjom trećeg lica koje je svesno delovalo ili propustilo da deluje u nameri da nanese štetu.

(2) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u celini ili delimično zato što je lice koje je pretrpelo tu štetu delovalo ili propustilo delovati u nameri da prouzrokuje štetu, ili iz krajnje nepažnje tog lica, vlasnik broda može biti u celini ili delimično oslobođen svoje odgovornosti.

(3) Zahtev za naknadu štete zbog zagađivanja može se podneti protiv vlasnika broda na osnovu ovog zakona.

(4) Zahtev za naknadu štete zbog zagađivanja, ne može se podneti protiv:

1) lica u službi vlasnika, brodarar ili njihovih punomoćnika ili članova posade,

2) drugog lica koje je, bez svojstva člana posade, obavljalo usluge na brodu,

3) naručioca ugovora o prevozu (uključivši i zakupoprimca), upravitelja ili brodarar,

4) lica koje spasava uz pristanak vlasnika ili prema nalogu lučke kapetanije, okapetanije pristaništa,

5) lica koje preduzima zaštitne mere,

6) svih lica u službi vlasnika ili njegovih punomoćnika navedenih u tač. 3, 4. i 5. ovog stava, izuzev ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koju su navedena lica učinila, bilo u nameri da prouzrokuju štetu, bilo iz krajnje nepažnje znajući da bi šteta verovatno mogla nastati.

(5) Ovim zakonom ne menja se pravo vlasnika na povrat plaćene naknade štete prema drugim zakonskim i drugim propisima.

Deo dvanaesti

MERODAVNO PRAVO I NADLEŽNOST SUDOVA
REPUBLIKE SRPSKE ZA SPOROVE SA
MEĐUNARODNIM OBELEŽJEM

Član 146.

Merodavno pravo i nadležnost sudova Republike Srpske za međunarodnim obeležjem u oblasti unutrašnje plovidbe uređuju se posebnim propisima.

Deo trinaesti

Glava 1.

PREKRŠAJI

Član 147.

(1) Novčanom kaznom **od 250 KM do 7.500 KM** kazniče se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako ne organizuje nadzor obavljanja poslova koji se odnose na bezbednost plovidbe ili ako ne obezbedi trajno vršenje kontrole bezbednosti plovidbe ili ako ne evidentira propisane podatke koji su od značaja za bezbednost plovidbe (član 12.);

2) ako po nalogu kapetanije, oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekat koji ometa ili ugrožava bezbednost plovidbe predstavlja opasnost od zagađivanja, ne ukloni sa plovnog puta (član 17. stav 3.);

3) ako ne održava luku, odnosno pristanište u stanju koje obezbeđuje bezbednu plovidbu (član 29.);

4) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja (član 39. stav 1. tačka 1.);

5) ako stavi u plovidbu ili drži u plovidbi brod bez bilo koje od brodskih isprava i knjiga propisanih ovim zakonom (čl. 46-55.);

6) ako vadi potonulu stvar, ako nije ovlašćeno za njeno vađenje (član 137. stav 2).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom **od 250 KM do 3.000 KM**.

Član 148.

(1) Novčanom kaznom **od 10.000 KM do 15.000 KM** kazniće se za prekršaj strano pravno lice:

1) ako brod ne vije zastavu svoje države pripadnosti kada se nalazi na unutrašnjim plovnim putevima Republike Srpske na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe (član 15.);

2) ako brod izvrši prevoz stvari ili putnika između luka, odnosno pristaništa Republike Srpske (član 109. stav 4.);

3) ako brod bez odobrenja kapetanije vrši tegljenje koje počinje i završava se u lukama, odnosno pristaništima Republike Srpske, bez pristajanja u stranim lukama, odnosno pristaništima (član 109.).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i zapovednik stranog broda ili lice koje ga zamenjuje novčanom kaznom **od 1.000 KM do 1.500 KM**.

Član 149.

(1) Novčanom kaznom **od 125 KM do 750 KM** kazniće se za prekršaj zapovednik domaćeg broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako brod koji ima brodsku radio-stanicu ne organizuje neprekidnu službu bdenja u skladu sa propisima o radio-saobraćaju (član 36.);

2) ako na zahtev kapetanije ne pokaže brodske isprave i knjige (član 46.);

3) ako brod plovi van određenih granica plovidbe ili protivno određenoj nameni ili ako brodom preduzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim (član 78.);

4) ako protivno odredbama ovog zakona brodom koji nije putnički prevozi putnike ili ukrca veći broj putnika od određenog broja (član 78.);

5) ako ukrca i rasporedi teret na brodu protivno odredbi člana 78. ovog zakona,

6) ako u propisanim rokovima ne vrše vežbe čamcima, ostalim sredstvima za spasavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara (član 78);

7) ako na brodu ne održava u ispravnom stanju mašine, uređaje i opremu ili ako se ne stara o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, tereta i pravilnom ukrcavanju, smeštaju i iskrcavanju putnika (član 78.);

8) ako prima za člana posade broda lice koje nema brodarsku knjižicu (član 78.);

9) ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i preduzetih mera koje je dužan da unese u brodski dnevnik (član 78.);

10) ako u slučaju kada su ostale bez uspeha sve ere preduzete za spasavanje broda u opasnosti i ako je propast broda neizbežna ne preduzme sve potrebne mere (član 78.);

11) ako u događaju koji se za vreme putovanja desi na brodu a koji ugrožava bezbednost broda, brod u teglju ili potiskivanju ili bezbednost plovidbe ili o vanrenom događaju koji se desio na brodu u teglju ili potiskivanju, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu ili brodu u teglju ili potiskivanju – ne podnese izveštaj zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika nadležnom organu (član 78.);

12) ako samovoljno napuštanje broda od strane člana posade – državljanina Republike Srpske u inostranstvu ne prijavi nadležnom organu (član 82.);

13) ako brodu s kojim se sudario brod kojim zapoveda, iako je to mogao, ne saopšti ime poslednje luke, odnosno pristaništa iz kojeg je isplovio i ime luke, odnosno pristaništa u koje plovi (član 118.);

14) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spasavanje ili razloge zbog kojih nije preduzeo spasavanje broda ili stvari sa broda (član 122.).

Član 150.

Novčanom kaznom **od 125 KM do 250 KM** kazniće se za prekršaj član posade broda:

1) ako predmete ili materije koje mogu da ugroze bezbednost plovidbe baci na plovni put (član 17.);

2) ako povredom svoje dužnosti, propisane ovim zakonom, ne postupi po pravilima navigacije i time dovede u opasnost bezbednost saobraćaja ili ošteti brod ili teret na njemu ili ugrozi bezbednost putnika na brodu ili ostalih članova posade ili životnu sredinu od zagađivanja opasnim i štetnim materijama (član 75.).

Član 151.

Novčanom kaznom **od 100 KM do 250 KM** kazniće se za prekršaj lice koje upravlja čamcem, odnosno jahtom:

1) ako čamac nema ispravu o sposobnosti za plovidbu (član 58.);

2) ako čamcem upravlja lice koje nije stručno osposobljeno da upravlja čamcem (član 61.);

3) ako jahta nema ispravu o sposobnosti za plovidbu (član 63.);

4) ako jahtom upravlja lice koje nije stručno osposobljeno da upravlja jahtom (član 63.).

Član 152.

Novčanom kaznom **od 200 KM do 500 KM** kazniće se za prekršaj vlasnik plutajućeg objekta:

1) ako je bez odobrenja postavio, odnosno premestio plutajući objekt na unutrašnjim vodama, obalama ili dnu tih voda (član 68.);

2) ako nije u propisanom roku podneo zahtev kapetaniji za brisanje plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika (član 104.).

Član 153.

Novčanom kaznom **od 100 KM do 250 KM** kazniće se za prekršaj vlasnik čamca:

1) ako na čamcu ne drži ispravu o sposobnosti čamca za plovidbu i ispravu o stručnoj osposobljenosti za upravljanje čamcem (član 58.);

2) ako nije u propisanom roku podneo zahtev kapetaniji za brisanje čamca iz odgovarajućeg upisnika (član 104.).

Član 154.

(1) Pored kazne za prekršaj iz čl. 149. i 150. ovog zakona, zapovedniku broda, odnosno članu posade broda može se kao zaštitna mera zbrani vršenje svih ili pojedinih ovlašćenja za vršenje poslova određenog zvanja na bilo kom brodu u trajanju od jedne godine.

(2) Pored kazne za prekršaj iz člana 148. ovog zakona, može se kao zaštitna mera izreći zabrana stranom brodu, odnosno stranom vlasniku broda da uplovljava u unutrašnje vode Republike Srpske u trajanju od jedne godine.

Glava 2.

Organi za vođenje prekršajnog postupka

Član 155.

(1) Prekršajni postupak u prvom stepenu po prekršajima iz ovog zakona vodi i rešenje o prekršaju donosi Komisija za prekršaje unutrašnje plovidbe u Kapetaniji.

(2) Komisija za prekršaje je sastavljena od predsednika i dva člana koji mogu imati svoje zamenike.

(3) Članove Komisije za prekršaje, odnosno zamenike imenuje Ministarstvo saobraćaja i veza.

(4) Komisija za prekršaje može ovlastiti pojedinog svog člana da preuzima pojedine radnje u prekršajnom postupku.

(5) Komisija za prekršaje vodi evidenciju o prekršajima izrečenim merama u prekršajnom postupku.

(6) Protiv rešenja Komisije za prekršaje žalba se podnosi Ministarstvu saobraćaja i veza.

Deo četrnaesti

OVLAŠĆENJA, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Javna korporacija za unutrašnju plovidbu BiH

Član 156.

Javna korporacija za unutrašnju plovidbu Bosne i Hercegovine osniva se i uređuje posebnim sporazumom između Vlade Republike Srpske i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (Aneks 9. Dejtonskog mirovnog sporazuma).

Član 157.

(1) Do donošenja propisa o kapetanijama, organizacija i rad dosadašnjih kapetanija, obavljaće se na način uređen odlukama Vlade Republike Srpske, odnosno Ministarstva saobraćaja i veza.

(2) Do donošenja propisa za izvršenje pojedinih odredbi ovog zakona primenjivaće se dosadašnji propisi Vlade Republike Srpske, odnosno Ministarstva za saobraćaj i veze.

(3) Do donošenja propisa o zvanjima, stručnoj spremi i i ovlašćenjima članova posade brodova, a koji su državljani Republike Srpske, dosadašnja stečena zvanja i ovlašćenja, kao i brodarske i pomorske knjižice priznaju se kao punovažne isprave članova posade.

Član 158.

(1) Ovlašćuje se Vlada Republike Srpske da donese:

1) Odluku o određivanju plovnih puteva na unutrašnjim vodama Republike Srpske,

2) Odluku o isključenju dela unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda iz opšte upotrebe i slobodne plovidbe,

3) Odluku o postojanju vodnog dobra na određenim unutrašnjim plovniim putevima,

4) Odluku o plovniim režimima na unutrašnjim vodama,

5) Odluku o pilotazi na unutrašnjim plovniim putevima,

6) Odluku o kategorizaciji, oznakama i označavanju unutrašnjih plovniih puteva,

7) Odluku o lukama, odnosno pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj,

8) Odluku o zimovnicima otvorenim za zimovanje straniih plovila,

9) Odluku o novčanim iznosima ograničenja odgovornosti brodarka unutrašnje plovidbe.

(2) Propisima iz stava 1. ovog člana mogu se predvideti prekršaji i iznos novčanih kazni za prekršaje.

Član 159.

(1) Ovlašćuje se Ministarstvo saobraćaja i veza da donese:

1) Pravilnik o ispitivanju udesa plovniih i plutajućih objekata,

2) Pravilnik o načinu ostvarivanja zaštite ljudi, imovine i okoline na unutrašnjim plovniim putevima,

3) Pravilnik o hidrološkom obezbeđenju unutrašnje plovidbe,

4) Pravilnik o plovidbi plovila i premeštanju plutajućih objekata na unutrašnjim vodama,

5) Pravilnik o plovidbi i boravku straniih civilnih plovila na unutrašnjim vodama,

6) Pravilnik o naknadama za korišćenje objekata bezbednosti plovidbe,

7) Pravilnik o radio-službi za bezbednost unutrašnje plovidbe,

8) Pravilnik o brodskim ispravama i knjigama,

9) Pravilnik o čamcima i ispravama čamaca,

10) Pravilnik o jahtama i ispravama jahti,

11) Pravilnik o plutajućim objektima i ispravama plutajućih objekata,

12) Pravilnik o stručnoj spremi članova posade na plovilima i lica na plutajućim objektima,

13) Pravilnik o zvanjima, uslovima za sticanje zvanja i ovlašćenjima članova posade plovila unutrašnje plovidbe,

14) Pravilnik o najmanjem broju stručno osposobljenih članova posade na plovilima i lica na plutajućim objektima,

15) Pravilnik o zdravstvenoj sposobnosti članova posade plovila unutrašnje plovidbe,

16) Pravilnik o brodarskim i pomorskim knjižicama,

17) Pravilnik o kapetanijama,

18) Pravilnik o imenima i oznakama plovniih i plutajućih objekata,

19) Pravilnik o upisu brodova unutrašnje plovidbe,

20) Pravilnik o upisu čamaca, jahti i plutajućih objekata,

21) Pravilnik o prevozima i plovidbenim poslovima.

(2) Ovlašćuje se Ministarstvo odbrane da donese:

1) Pravilnik o plovidbi i boravku straniih ratnih plovila na unutrašnjim vodama.

(3) Propisima iz stava 1. ovog člana mogu se predvideti i prekršaji i iznos novčanih kazni za prekršaje.

Član 160.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 01-1180/01
29. oktobra 2001. godine
Banja Luka

Predsednik
Narodne skupštine
Dr Dragan Kalinić, s.r.

